

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XX.

SOSNOWIEC,

ROKODA 30 STYCZNIA 1929.

Nr. 30.

Prenumerata z ocnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 3.50 zł. (zagranicą 6.50 zł.) | Konto czek. P.A.U. Warszawa—61.553. | Cena egzem. 20 groszy.

Zwycięski pochód wojsk Amanullaha.

W Kabulu oczekują z niecierpliwością wypędzenia samozwańczego emira.

Kalkuta, 29.1. Wojska Amanullaha posuwają się naprzód w szybkim tempie, zdobywając zpowrotem materjał i sprzęt wojenny, pozostawiony tak niedawno na łup powstańców.

Odebrano szereg dział oraz samochodów pancernych, zakupionych przez Amanullaha w czasie jego pobytu w Europie.

Kabul ma już dość rządów, Habiullaha, który w wielu wypadkach przeciągnął strunę, nakładając obowiązek płacenia daniny, rekwirując i t. d.

Ludność Kabulu oczekuje nadejścia wojsk Amanullaha z niecierpliwością.

W poselstwie angielskim w Kabulu panuje duże zaniepokojenie, przy czym z Peszawaru wyruszyły samoty, które mają wywieźć z Kabulu kupców angielskich i członków poselstwa angielskiego.

Jak wynika z oświadczenia korespondenta „Daily Mail” posłowie angielskiemu zagraża niebezpieczeństwo, wobec poważnych poszlak popierania przezeń Habibullaha. (AW).

HABIBULLAH W OPRESJI.

Wiedeń, 29.1. Dzienniki donoszą z Londynu, że według sprawozdania „Daily Telegraphu” z Tszawaru Habibullah znajduje się nie tylko w opresji wojskowej, ale i finansowej. Usiłuje on uzyskać w drodze gwałtu pieniądze od kupców.

W stolicy Afganistanu panuje nastroj naprężony.

Większa część ludności oczekuje z niecierpliwością wypędzenia emira, który nie wyzbył się swych dawnych zwyczajów bandyckich.

Achmet Ali - Han miał już przekroczyć Niagdalak.

Z Kabulu samoty anglo-indyjskie transportują codziennie po 30 osób przede wszystkim kobiety europejskie.

M. in. wywieziono z Kabulu małżonkę posła francuskiego i kilka kobiet niemieckich. (Pat)

AMANULLAH KRÓLEM.

Wiedeń, 29.1. Dzienniki donoszą z Kabulu, że Amanullah oświadczył

Cziczerin ma zamiar ODWIEDZIĆ TURCJĘ.

Berlin, 29.1. „Vossische Ztg.” donosi z Konstantynopola, że Cziczerin wyraził życzenie odwiedzenia tureckiego ministra spraw zagranicznych.

Nie jest ustalone, czy spotkanie to odbędzie się w Angorze, czy też w Konstantynopolu.

„Vossische Ztg.” zaznacza, że Sowieciom zależy widocznie na zamianowaniu przed światem, że mimo zabiegów włoskich w Turcji przyjął sowiecko - turecka istnieje w dalszym ciągu.

Błyskawice i grzmoty W STYCZNIU.

Katowice, 29.1. Nad Żywcem i okolicą przeszła wielka burza z błyskawicami i piorunami.

To niezwykle zjawisko atmosferyczne trwało około 30 minut.

Starzy wieśniacy z okolic Żywca zapowiadają z tego powodu długą i różną zimę.

gotowość objęcia z powrotem władz królewskich.

Ustanowił on już nowy rząd i pragnie jaknajszybszego objęcia komendy nad wojskiem.

Pewna liczba szczepów złożyła Amanullahowi przysięgę.

Wszystkie zagraniczne przedstawicielstwa w Afganistanie otrzymały polecenie nieodbierania od przywódców rewolucyjnych żadnych zleceń, gdyż tylko Amunallah jest prawym królem.

UCIECZKA EUROPEJCZYKÓW.

Londyn, 29.1. Według pogłosek, pochodzących ze źródła nieurzędowego, w Kabulu przygotowuje się wyjazd wszystkich europejczyków, gdyż spodziewane są nowe bitwy.

Dziś mają jakoby odlecieć z Peszawaru do Kabulu samoty i wywieźć stamtąd całe ciało dyplomatyczne, które wróci do Kabulu dopiero wtedy, kiedy ustali się nowy rząd w całym państwie.

NOWY PRETENDENT.

Wiedeń, 29.1. Jak donosi prasa, b. gubernator Kabulu Achmet Allu obwołany został emirem Afganistanu Achmet Alli rozpoczął marsz na Kabul.

Z komisji budżetowej.

Warszawa, 29.1. (Tel. wł.) Komisja budżetowa uchwaliła dzisiaj budżet państwa w trzecim czytaniu, oraz po długiej dyskusji, w drugim czytaniu ustawę skarbową.

W czasie dyskusji posłowie klubu narodowego, Ch. D., N. P. R. i P. P. S. postawili wniosek urzędników państwowych o 10 proc.

Wniosek ten upadł głosami B. B. i stronnictw chłopskich.

Na porządku dziennym środowego posiedzenia Sejmu znajduje się generalna debata budżetowa.

Punkt ten jednak odpadnie, bowiem komisja nie zakończyła jeszcze prac nad budżetem państwa.

Generał Górecki

ZŁAMAŁ NOGĘ.

Warszawa, 29.1. (Tel. wł.) Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego generał Górecki, przechodząc jedną z ulic Poznania pośliznął się i złamał nogę powyżej kolana.

O polsko-niemiecki

TRAKTAT HANDLOWY.

Warszawa, 29.1. (Tel. wł.) W sobotę minister Hermes nadesłał odpowiedź niemiecką na propozycję polską w sprawie traktatu handlowego.

Odpowiedź ta jest tak niejasna, że sprawę wznowienia polsko - niemieckich rokowań handlowych zostawia właściwie w zawieszeniu.

Surowa kara

ZA NIELEGALNE ZEBRANIE.

Wilno, 29.1. Prasa żydowska w Wilnie podała wiadomość, że starosta grodzki skazał 3 działaczy Bundu: radnego Aronowicza na 1 miesiąc aresztu, radnego Rosentala i Zeleźniakową na 2 tygodnie aresztu za nielegalne zorganizowanie zebrania.

Obecnie dowiadujemy się, że kara została im darowana.

„Słowo” podając tę wiadomość, dodaje, że wypadek zastosowania tak surowej wary jest pierwszym i że wpłynie to niewątpliwie na uspokojenie. (AW)

Katastrofa kolejowa pod Małkinią Dwu pracowników kolejowych ciężko rannych.

Warszawa, 29.1. (Tel. wł.) Dziś o godzinie 3 m. 50 nad ranem na stacji Małkinia wydarzyła się groźna katastrofa kolejowa.

Pociąg towarowy pospieszny nr. 762, składający się z 42 wagonów, zdążył z Białegostoku do Warszawy.

Wskutek gęstej mgły maszynista nie zauważył sygnału ostrzegawczego i całym pędem wjechał na stację w Małkini.

Na stacji znajdował się wówczas drugi pociąg towarowy, który miał odejść w stronę Białegostoku.

Maszynista pociągu nr. 762 spostrzegł swą pomyłkę, ale było już zapóźno.

Zderzenie było nieuniknione. Skutkiem zderzenia parowóz i kilka wagonów uległo rozbiciu.

Ofiarami katastrofy padło 2 pracowników kolejowych: 22-letni Stanisław Piwko, hamulcowy i 34-letni Józef Klimowicz, kierownik pociągu.

Obaj odnieśli ciężkie rany. Rannych przewieziono do Warszawy i umieszczono w szpitalu kolejowym.

Port w Gdyni skuty lodami.

Komunikacja przybrzeżna i rybołówstwo ustało.

Gdynia, 29.1. Panuje tutaj w dalszym ciągu straszliwa zadymka śnieżna przy dość dużym mrozie.

Takiej zimy jak tego roku, o charakterze zdecydowanie kontynentalnym, nie pamiętają najstarsi rybacy.

Port gdyński jest zamrznięty. Przy moło oczyszczono z lodów wąski

pas morza, aby umożliwić zawijanie do portu wielkim okrętom transatlantycznym.

Okręty kursujące na lokalnej linii Gdynia — Hel nie odeszły już wczoraj.

Lody poczyniły wielkie szkody rybakom, niszcząc im porzucane wędy na lososie.

Nawet w Gdańsku po dzieci polskie wyciąga łapę niemiecka zachłanność.

Gdańsk, 29.1. Inspektorzy szkolni w. miasta czynią utrudnienia ludności polskiej przy przenoszeniu dzieci ze szkoły niemieckiej do polskiej.

W jednym wypadku inspektor szkolny w Sopotach zażądał od robotnika kolejowego zgłaszającego swe dziecko do szkoły polskiej, przedłożenia dowodów pochodzenia polskiego przez dołączenie własnoręcznego oświadczenia rodziców i dziadków w tej sprawie.

Rodzice i dziadkowie kolejarzy da-

wno już nie żyją.

Artykuł I-szy ustawy z dnia 20 grudnia 1921 r. głosi, że ojcowie uprawnieni do wychowywania, matki pochodzenia lub języka polskiego posiadające obywatelstwo gdańskie, mogą stawiać wniosek, ażeby dzieci ich uczyły się w szkołach ludowych z polskim językiem wykładowym.

Jak z tego wynika wystarczy tylko oświadczenie ojca, że jest pochodzenia polskiego, tymczasem władze szkolne Gdańska są innego zdania.

Nieznane okolice bieguna połudn.

odkrył amerykański lotnik Byrd.

Wiedeń, 29.1. Dzienniki donoszą z Medjolanu, że amerykański lotnik Byrd przedsięwziął w towarzystwie norweskiego pilota Balchema i radjotelegrafisty Jue pierwszy 5-godzinny lot w nieznane okolice bieguna południowego.

W ciągu dzisiejszego lotu dokonano ważnego odkrycia.

Byrd przeleciał nad krajem Skota i nad krajem królowej Aleksandrji.

Do stacji iskrowej na parowcu pomoc-

niczym Cita Of New York Byrd przesyłał co godzinę sprawozdania iskrowe o swym locie.

Byrd domniósł o odkryciu nieznaney wyspy jako też 14-tu innych gór skalistych.

Samolot dotarł do wysokości gór wzdłuż bieguna położonych, samego zaś bieguna południowego nie zdołał osiągnąć. (PAT.)

Zuchwałe napady szaulisów na domy polskie.

Wilno, 29.1. Z soboty na niedzielę 27 lni. w rejonie Trok i Oran litewskich dokonali szaulisi dwóch zuchwałych napadów na domy polskie.

16 szaulisów wtargnęło do dworu pp. Danilewskich w majątku Daniela, kijami i nożami pobiło znajdujących się w mieszkaniu 9 osób podczas odbywającej

się tam zabawy.

Drugiego napadu dokonali szaulisi na dom działacza polskiego Andrzeja Szczerzkiego we wsi Końskótki.

Dom zdemolowano, gospodarza zaś oraz 2 synów jego poraniono kamieniami. (AW.)

PRZEGLĄD PRASY

Osobliwe głosowanie.

Głosowanie w Sejmie nad wnioskiem Klubu narodowego, domagającego się ustąpienia z gabinetu ministra Cera, znalazło charakterystyczne oświetlenie w prasie. „Robotnik” pisze:

Klub Narodowy, przedstawicielstwo parlamentarne obozu narodowo-demokratycznego, zgłosił wniosek z żądaniem ustąpienia p. St. Cera ze stanowiska ministra sprawiedliwości. Za wnioskiem głosowali Chadey, zwolennicy N. P. R., zwolennicy „Udo” i komuniści; przeciwko wnioskowi — postawie z B. B. i z B. B. S.

Część Str. Chłopskiego poparła wniosek; Z. P. P. S. i P. S. L. „Wyzwolenie” wstrzymało się od głosowania.

Większość przeciwko propozycji Klubu Narodowego wyniosła zaledwie 96 głosów, podczas gdy B. B. wraz z B. B. S. rozporządza wspólnie przeszło 140 głosami.

Tak ogromna liczba nieobecnych posłów obozu, popierającego Rząd, da się wytłumaczyć przez jedną z dwóch tylko możliwości: 1) albo przez zadziwiająco niechlujstwo organizacji wewnętrznej B. B., 2) albo też przez świadomą chęć wywołania, względnie ułatwienia, t. zw. rozgrywki. Trudno nam w tej chwili oceniać, co odegrało większą rolę; narazie stwierdzamy tylko fakt.

Na ten sam fakt zwraca uwagę sprawozdawca parlamentarny „Kurjera Warszawskiego”:

Mimo wszystko jednak głosowanie dało rezultat dość znamienity, a nawet osobliwy. Za wnioskiem klubu narodowego oświadczyło się 84 posłów, przeciwko 96. A zatem większość zaledwie 12 głosów zdecydowała o losie gabinetu. Poza tem oddano 72 kartki białe. Aby zrozumieć całą osobliwość takiego wyniku głosowania, należy wziąć pod uwagę, że lista obecności posłów, uczestniczących we wczorajszym posiedzeniu, wynosiła 282, a zatem 30 posłów wogóle nie wzięło udziału w głosowaniu. Z jakiego klubu? Oto tajemnica, którą trudno wydrzeć mrocznym kuluarom.

W każdym razie Klub narodowy głosował karnie, oddał 32 głosy. Brakowało w tym klubie zatem tylko 5 posłów, którzy usprawiedliwili swą nieobecność. Wraz z nim głosowały za wnioskiem kluby: Ch. D., N. P. R. lewicy, część Stronnictwa chłopskiego oraz słowiańskie mniejszości narodowe.

Co jednak naprawdę zdumiewało, to nieoczekiwanie mała liczba głosów przeciwko wnioskowi. Otóż prorządowy blok liczy w Sejmie przeszło 140 posłów, głosowało tylko 96. Gdzież się więc podziało około 50 współpracujących z Rządem posłów w momencie, gdy wazyły się losy gabinetu? A przecież z tej strony izby padają zapewnienia o panującej tam karności. Nie więc dziwnego, że po wczorajszym posiedzeniu poddawano skrupulatnej analizie rezultat głosowania i gubiono się w domysłach. W każdym razie kluby popierające Rząd na terenie Sejmu, nie mają po wczorajszym dniu w Sejmie powodu do tryumfu.

Zapoznany teren SPORTU NARCIARSKIEGO.

Kielecka „Opinja” zwraca uwagę na góry Świętokrzyskie, jako wspomniały teren do uprawiania tak bardzo rozwijającego się obecnie w Polsce sportu narciarskiego:

W Kielecczyźnie, mającej sprzyjające warunki naturalne, nie zauważa się zainteresowania narciarstwem.

O ile w Warszawie liczba narciarzy jest jeszcze minimalna i ograniczają oni swą sportową działalność do dłuższych pobytów na dalekich terenach narciarskich, czy to z okazji świąt czy też urlopu, do wykorzystania nowo zbudowanej skoczni, a dla sportowca krakowskiego przyjazd do Zakopanego jest zasadniczo choćby co niedzielę możliwy, to dla zawodników kieleckich mających w bezpośrednim pobliżu doskonałe tereny narciarskie trudności te odpadają.

Kielecczyzna bogato wyposażona przez naturę w góry świętokrzyskie, winna siłą rzeczy pozostać w sferze zainteresowań sportu narciarskiego. Znajduje się bowiem w bezpośredniej bliskości jednych z piękniejszych gór Polski, gwarantujących możliwość wspaniałego rozwoju sportu narciarskiego i turystycznego, oraz utrzymania tegoż w należytych warunkach. Wielkie środowisko, w którym ruch sportowy będzie stał bardzo wysoko, daje zawsze szansę urządzania wielkich imprez sportowych nawet o charakterze ogólnopolskim. Urządzenie np. tygodnia zimowego, obejmującego zawody narciarskie w biegach i skokach skikjöring i t. d. nie natrafiliby w obecnych warunkach na większe trudności.

Powyższe uwagi powinny zainteresować amatorów sportu narciarskiego w Zagłębiu, którzy mogą korzystać z wcale dogodnej komunikacji z górami Świętokrzyskimi.

Poselstwo polskie w Tokio ZNISZCZYŁ POŻAR.

Tokjo, 29.1. Dziś wczesnym rankiem wybuchł pożar w gmachu poselstwa polskiego, niszcząc znaczną część budynku.

Personel poselstwa wyszedł cało. Dwa strażaków odniosło rany.

Propagator idei bolszewickiej w szatach prawosławnego arcybiskupa.

Ryga, 29-1. Rosyjska emigracja zarówno w Kownie, jak i w państwach Bałtyckich oburzona jest wystąpieniami kowieńskiego arcybiskupa Eleuterjusza, znanego intrygatora przeciwko autokefalji cerkwi prawosławnej w Polsce, który niedawno jeździł do Moskwy i został wyniesiony do godności metropolity litewskiego i wileńskiego.

Eleuterjusz oświadczył, iż zachwycony jest porządkami panującymi w Rosji, że cerkiew prawosławna wcale nie jest tam prześladowana, że w Moskwie odbywają się nabożeństwa bez przeszkód.

Kulminacyjnym punktem tych wynu-

rzeń Eleuterjusza było oświadczenie, iż sam rozmawiał w Moskwie ze zwolnionymi z katongi na wyspach Solowieckich biskupami prawosławnymi, przy czym wszyscy oświadczyli, że na wyspach Solowieckich jest bardzo dobrze, a więźniowie nie odczuwają prawie wcale zesłania.

Wśród sfer rosyjskich panuje przekonanie, że Eleuterjusz nie tylko dla celów polityki kowieńskiej i moskiewskiej zdradził cerkiew prawosławną, ale że w obecnej chwili wziął na siebie rolę propagatora idei bolszewickiej.

Odpowiedź rządu łotewskiego na litewskie memorandum w sprawie protokołu Litwinowa.

Ryga, 29-1. Ministerstwo spraw zagranicznych dotęczyło litewskiemu posłowi w Rydze odpowiedź na memorandum Litwy, dotyczące protokołu Litwinowa.

Odpowiedź łotewska wita z zadowoleniem, że rząd litewski daje wyraz swemu pragnieniu dążenia do ścisłej współpracy z państwami bałtyckimi, oraz daje wyraz nadziei, że ta współpraca przybiera konkretne formy i znajdzie swój wyraz w rozmaitych kierunkach.

Udział Litwy w podpisaniu polskorosyjskiego protokołu może być jedynie

w wysokim stopniu pożądany i pożyteczny, o ile protokół ten znajduje się w zgodzie z paktem Kelloga, do którego rząd łotewski przystąpić postanowił jeszcze w sierpniu 1928 r.

Udział Litwy w protokole będzie zależał od ostatecznej formy, którą przybierze ten protokół w wyniku toczących się obecnie rokowań.

Przystąpienie do protokołu przez inne zainteresowane państwa Łotwa powitałaby z radością. (PAT.)

Dwie zwalczające się grupy w czerwonej armji.

Moskwa, 29-1. W czerwonej armji utworzyły się dwie potężne grupy, zwalczające siebie wzajemnie.

Po jednej stronie stoi komisarz dla spraw wojskowych, Woroszyłow i gen. kawalerji Budienny, po drugiej stronie przywódcy polityczni armji czerwonej, Bubnow i Unslicht.

Obie te grupy starają się za wszelką

cenę uzyskać nad sobą przewagę.

Bubnow i Unslicht oświadcza się za energiczniejszą akcją rządu przy pomocy wojska przeciwko włościanom, podczas gdy Budienny i Woroszyłow przygotowują sobie wierną podstawę właśnie z włościan, jako fundament swych operacji.

Wyścig między czterema mocarstwami o szybkość parowców handlowych.

Paryż, 29-1. Francuska flota handlowa postanowiła wziąć udział w wyścigu o rekord szybkości parowców handlowych.

Dotychczas rekord ten bije od wielu lat wielki parowiec angielskiej linii „Cunard” „Mauritania”.

Niemcy jednakże w ostatnim czasie

zbudowali dwa większe i szybsze parowce „Bremen” i „Europa”.

Wobec tego francuska linja okrętowa postanowiła zaangażować w wyścigu własny wielki nowoczesny statek handlowy „Isle de France”.

Jest to największy statek handlowy świata.

Katastrofa podczas bankietu. 100 osób wpadło do piwnicy.

Medjolan, 29-1. Z okazji poświęcenia pomnika za poległych w wojnie światowej włoskich urzędników pocztowo-telegraficznych odbył się w Turynie bankiet, podczas którego z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar.

Pożar ten wśród biesiadników wywo-

łał paniczny popłoch.

W pewnej chwili duża ilość osób zebrała się w jednej z większych sal.

Pod ciężarem licznych osób runęła podłoga.

Około 100 osób wpadło do piwnicy.

20 osób zostało ciężko rannych.

Dziecko zamarzło na śmierć wysłane do domu ze szkoły w mokrem ubraniu.

Kielce, 29-1. (Tel. wł.) W szkole powszechnej w Busku Kieleckim podczas pauzy 7-letni uczeń Badura udał się do ustępu, będącego w najgorszym stanie i przez otwór wpadł do dołu kloaczanego.

Na krzyk dziecka pospieszono mu wprawdzie z pomocą, lecz następnie zamiast opieki wyrzucono chłopca ze szkoły i na polecenie jednej z nauczycielek klasy wśród najdotkliwszych docinków

polecono mu mimo silnego mrozu iść do domu oddalonego o kilka kilometrów.

Na chłopcu wkrótce zamarzło przemoczone ubranie.

Nieszczęśliwy przeszedł jeszcze kilkadziesiąt kroków, poczem upadł i wkrótce zamarł na śmierć.

Wypadek ten wywołał olbrzymie wrażenie w miasteczku i okolicy.

Ekspedycja naukowa w Tatry celem zbadania klimatu zimowego.

Kraków, 29-1. Wczoraj wyjechali w Wysokie Tatry pracownicy Instytutu geograficznego U. J. w Krakowie pp. Władysław Midowicz i asystent Stanisław Leszczyński, celem przeprowadzenia badań i obserwacji nad klimatem zimowym w dolinie Pięciu Stawów.

Przy schronisku założoną zostanie stacja meteorologiczna, w dolinie zaś na zboczach punkty kontrolne pomiarów szaty śnieżnej.

Całokształt obserwacji obejmie badania nad temperaturą, ciśnieniem i wilgotnością, nasłonecznieniem, wiatrami (a zwłaszcza zimowym halnym), pomiary temperatury stawów i potoków, pomiary termiczne szczytów sąsiednich, badanie eksperymentalne nad trwałością szaty śnieżnej itd. itd.

Badania te trwać mają 4 miesiące.

Obserwacje obejmą interesujące przejawy zimy do wiosny.

znów się pojawiła.

Należy mieć się na baczności i przy pierwszym objawie przeciwdziałać. Najwinniejszym sprzymierzeńcem są prawdziwe

tabletki Aspirin.

Oddawna znane te tabletki usuwają i łagodzą bóle głowy, przeziębienia, a przez ożywienie krwioobiegu umożliwiają wystąpienie grypy, a tem samym i gorączki.

Należy zawsze żądać tabletek Aspirin w oryginalnym opakowaniu z czerwoną banderolą i zarejestrowanym znakiem „Bayer”.

Sprzedają BAYER w aptekach.

Ekipa fińska

PRZYBYWA DO POLSKI.

Warszawa, 29.1. (Tel. wł.) Skład ekipy fińskiej, która przybywa pojutrze do Warszawy, udając się na zawody do Zakopanego, jest następujący: Weli Saarinen, Knuuttila Liikkamen, Nuotio, Jaryinen, oraz reprezentant Związku fińskiego, prowadzący ekipę Palmros.

Strajk 293 uczniów NA LITWIE.

Kowno, 29.1. Otrzymało tu wiadomość, że w miejscowości Plungiany zastrajkowało 293 uczniów, którzy nie uczęszczają do gimnazjum.

Przyczyną strajku jest niechęć uiszczenia zapłaty za naukę.

Ministerstwo oświaty wydelegowało do Plungiam swego przedstawiciela, który ma na miejscu zbadać sprawę. (AW)

Wielki pożar W MOSKWIE.

Moskwa, 29-1. O godz. 1 w nocy przed trzema dniami wybuchł w Moskwie pożar gmachu, w którym mieścił się centralny klub związku metalowców oraz dyrekcja „Mossilnikatu”.

W momencie przybycia straży ogniowej lokal klubu związku metalowców oraz dyrekcja „Mossilnikatu” tonęły w morzu ognia.

Ogień groził przerezczeniem się na dom kultury Armenji.

W gaszeniu pożaru brało udział 10 oddziałów straży ogniowej.

Pożar stłumiono po 6 godzinach.

Gmach, w którym mieścił się klub związku metalowców, spłonął niemal do szczętnie. (AW.)

Lekki mróz

ZAPOWIADA P. I. M.

Warszawa, 29.1. (Tel. wł.) We wtorek o godzinie 8-ej w całej Polsce chmurno i mgliście, na zachodzie dość pogodnie, na północy drobne opady śnieżne. Temperatury wahają się w granicach od minus 4 w Brześciu nad Bugiem do minus 9 w Zakopanem. Na Hali Gąsienicowej 12. W Warszawie o godzinie 8 minus 7, o godzinie 10 minus 6,6.

P. I. M. przepowiada na środę: Za chmurzenie umiarkowane lub nie wielkie. Rano mgliście. Lekki lub umiarkowany mróz. Słabe wiatry zmienne.

Groźba ruchu autonomicznego w Alzacji

przedmiotem obrad parlamentu francuskiego.

Parlament francuski obraduje obecnie nad sprawą ruchu autonomicznego w odzyskanych po wojnie prowincjach, Alzacji i Lotaryngji.

Od roku 1871 do 1918, a więc przez 47 lat, Alzacja i Lotaryngja należały do Niemiec. Ludność odnosiła się początkowo bardzo niechętnie do nowych władców. Niemcy stworzyli z tych prowincji oddzielny „Reichsland”, rządony przez namiestnika. W r. 1911 dali temu krajowi nową konstytucję, na mocy której w Strassburgu istniał mały, dwuzbiowy sejm.

Po klęsce Niemiec w listopadzie 1918 r. do Alzacji wkroczyła wojska francuskie, z entuzjazmem witane przez mieszkańców. Rząd francuski przejął natychmiast władzę. Najpierw mianował tymczasowych komisarzy, później podzielił odzyskane prowincje na 3 departamenty: Górny i Dolny Renu oraz Mozeli, liczące ogółem 1.800.000 mieszkańców, w tem 1.400.000 katolików, 360.000 protestantów i t. d.

Przez pewien czas byli Alzacycy zupełnie zadowoleni z nowych rządów. Niestety, administracja francuska popełniła szereg błędów. Prysłano z Paryża urzędników, którzy Alzacji nie znali, uczucia ludności lekceważyli a starali się jaknajprędzej upodobnić nowe departamenty do reszty Francji.

To spowodowało pewien opór ludności, przywiązanej do swych odrębności. Alzacycy nie są Niemcami, ale w znacznej większości chętnie posługują się językiem niemieckim i chcą, by ten język nie był usunięty ze szkolnictwa. Nie chcą też — i to jest może najważniejsza przyczyna fermentów — dopuścić do odebrania kościołowi tych praw, które posiadał.

W chwili zrzucania jarzma niemieckiego w Alzacji obowiązywał konkordat z roku 1801. Katolicy alzacy byli przywiązani do swej religji i doskonale zorganizowani. Rząd paryski liczył się z tem i głównie z tego powodu nawiązał po wojnie światowej stosunki z Stolicą Apostolską. Lecz nie wszyscy Francuzi chcieli szanować uczucia Alzacyków. W r. 1924 zwyciężył „kartel lewicy” i do władzy przyszedł przeciwnik kościoła w Herriotem na czele. Z tą chwilą rozpoczął się w Alzacji ruch autonomiczny. Alzacycy zaczęli się domagać ustawowego zagwarantowania swych odrębności i zmniejszenia zakresu władzy centralistycznego rządu paryskiego.

Głównymi organizatorami ruchu byli: b. poseł do parlamentu berlińskiego dr. Ricklin, K. Rosse, ks. Fasshauer, P. Schall i inni. Działali oni przedewszystkiem przez prasę oraz przez różne organizacje i stronnictwa polityczne. Gdy zaczęli podburzać inne mniejszości językowe i stworzyli nawet centralny komitet mniejszości narodowych we Francji, wówczas rząd wystąpił przeciwko

Pos. Kapeliński nadal oskarża B. MIN. ROMOCKIEGO.

Poseł Kapeliński („Wyzwolenie”) wystosował do przewodniczącego komisji budżetowej posła Byrdki list, w którym stwierdza, że w rejestrze handlowym zapisane jest pod datą 18 maja 1927, iż Paweł Romocki wystąpił z zarządu firmy „Tor”, co oznacza, że p. Paweł Romocki od 1 czerwca 1926 roku, to jest daty mianowania na ministra komunikacji, do 18 maja 1927 r., zatem w ciągu 11 miesięcy był jednocześnie ministrem komunikacji i członkiem zarządu firmy „Tor”.

ten sposób zarzut swój poseł Kapeliński podtrzymuje.

Jednocześnie z treści rejestru handlowego wynika, że panowie Mieczysław Niklewicz i Tadeusz Niklewicz są członkami zarządu, a p. Władysław Niklewicz jest prokurentem firmy „Tor”. Według zaś otrzymanych przez posła Kapelińskiego wiadomości, wszyscy trzej panowie są szwagrami p. Romockiego.

Wobec przekazania sprawy do sądu marszałkowskiego poseł Kapeliński uważa za stosowne przesłać przewodniczącemu pismo, którego treść wodaimev.

nim z całą energją. W listopadzie 1927 r. zamknięto kilka pism wydawanych w języku niemieckim („Volksstimme”, „Zukunft”, „Wahrheit”) i aresztowano szereg działaczy autonomicznych. W maju ub. roku stanęli oni przed sądem w Kolmarze. Proces zakończył się skazaniem dr. Ricklina, Schalla, ks. Fasshauera i Rossego na rok więzienia. Resztę uwolniono. Opinia francuska zarzucała oskarżonym, że działają na korzyść Niemiec i za pieniądze niemieckie.

Byłoby jednak błędem uważać, że wszyscy zwolennicy autonomji chcą powrotu pod panowanie niemieckie. Nieślychanie trudno odróżnić tych, którzy chcą tylko oderwania Alzacji i Lotaryngji od Niemiec.

Ruch autonomiczny jest silny. przy ostatnich wyobrach wybrano kilku

autonomistów, znajdujących się wówczas w więzieniu. W Kolmarze odbyły się dn. 20 stycznia ponowne wybory i znowu ogromną większością wybrano autonomistę, piętnowanego przez prasę paryską i nazywanego zdrajcą.

Jest to więc sprawa przykra a ważna. Parlament francuski zajął się nią w dniu 24 stycznia. Z dyskusji, w której zabierał głos między innymi premier Poincare, można wywnioskować, że parlament nie zgodzi się na projekt autonomji, lecz ograniczy się do powzięcia uchwał celem przeprowadzenia odpowiednich reform administracyjnych.

Sojusznicze naszej należy życzyć, by ferment w Alzacji ustał po przeprowadzeniu reform administracyjnych, autonomia bowiem Alzacji mogłaby się stać niebezpiecznym narzędziem propagandy niemieckiej.

Proces morderców ś. p. Sobińskiego

odbywa się po raz drugi we Lwowie.

W dniu 28 b. m. rozpoczął się we Lwowie sensacyjny proces przeciwko mordercom ś. p. kuratora Sobińskiego.

Jak wiadomo dnia 19 października r. 1926 kurator okręgu szkolnego lwowskiego, Stanisław Sobiński został zamordowany skrytobójczą kulą. Wdrożone śledztwo wykazało w kilka godzin po mordzie, że sprawcami zamordowania są członkowie terrorystycznej ukraińskiej organizacji wojskowej, którzy zostali aresztowanymi. Przeprowadzone śledztwo wykazało, że działała tutaj cała szajka, która m. in. popełniła poza morderstwem jeszcze zdradę główną — szpiegostwo i t. d.

W dniu 25 stycznia ub. roku a więc przed rokiem rozpoczęła się rozprawa przeciwko oskarżonym 17-tu członkom ukraińskiej organizacji wojskowej z dwoma jej przywódcami na czele a mianowicie Wasylem Atamańczukiem i Michałem Werdecim. W wyniku przeprowadzonej przed trybunałem przysięgłych rozprawy, wydał ówczesny trybunał wyrok, skazujący mianowicie Atamańczuka za zbrodnie morderstwa i zdrady głównej oraz szpiegostwa zaś Werdeciego za morderstwo, zdradę główną na śmierć przez powieszenie, zaś innych oskarżonych na karę od 1

— 2 lat więzienia. Wszyscy oskarżeni wyrok przyjęli z wyjątkiem Atamańczuka i Werdeciego.

Dn. 19 października odbyła się w Warszawie przed Najwyższym Sądem rozprawa na skutek wniesionego przez skazanych zażalenia nieważności. Sąd Najwyższy zniósł werdykt sądu przysięgłych ze względów formalnych.

W dniu 28 b. m. rozpoczął się we Lwowie proces wśród olbrzymiego zainteresowania publiczności, która wypełnia wielką salę sądu okręgowego. Rozprawa odbywa się wśród wielkiego podniecenia.

Należy zaznaczyć, że wobec zatwierdzenia przez Sąd Najwyższy werdyktu przysięgłych co do winy Atamańczuka i Werdeciego odmownie zdrady głównej i szpiegostwa, to bez względu na wynik obecnego procesu wyrok zasądzący ich na długoletnie ciężkie więzienie zostanie prawomocny. W obecnej rozprawie chodzi tylko, czy który z nich został nie uznany bezpośrednim albo pośrednim sprawcą damia skrytobójczego strzału do ś. p. kuratora. Obrońcy obu oskarżonych twierdzą, że skoro został odany tylko jeden strzał, jak zeznali świadkowie, to nie mógł być dany przez dwóch morderców.

Raport Byrda

z pod bieguna południowego.

Kierownik ekspedycji na biegun południowy co pewien czas podaje przez swą stację radiową raporty o swej wyprawie. W ostatnim raporcie znajdujemy następujące szczegóły:

„Silny wiatr dmący z bieguna, zmiata z lodów drobny pył śnieżny i siecze twarz, tak że z trudnością posuwamy się po ślizgim lodzie.

Zabraliśmy się do budowy pierwszej podstawy operacyjnej o 8 mil od brzegów zatoki.

Na dziewiczym śniegu i lodzie, gdzie nigdy dotychczas od początku świata, nie stapała noga ludzka, ubiliśmy już drogę dla siebie. Psy, walcząc bohatercko z wiatrem i pyłem śnieżnym, z całym posłuszeństwem i starannością przewożą do stacji materiały i prowizję z okrętu.

Najlepiej pracują Norwegowie. Nie ima się ich ani wiatr ani mróz. Czują się tu, jak u siebie w domu. Staramy się, wedle możliwości, brać z nich przykład.

Nie można polegać na bussoli (a-

parat trochę „dokazuje”), to też obstawiliśmy całą drogę do stacji chorą giewkami koloru pomarańczowego, niby słupami kilometrowymi: trudno będzie teraz zabłądzić.

Byrd zabronił wszystkim członkom ekspedycji wydalania się pojedynczo. Wszystkie podróże i wycieczki odbywają się parami. Każdy uzbrojony jest w kij alpejski i związany jest z przyjaciелеm sznurkiem. Konieczna to ostrożność, gdyż grubość lodu nie jest wiadoma. Teraz przecież jest tu „lato” i mróz może zrobić niespodziankę — lód mógłby obsunąć się pod nogami.

Wszyscy — i ludzie i psy — są zupełnie zdrowi.

Niedawno odkrytą zatokę Byrd nazwał imieniem lotnika Benneta a przykładem, leżącym niedaleko — przyjaciela Johna Rogersa osobistego przyjaciela Byrda, a jednego z najlepszych lotników w Stanach Zjednoczonych. Zatoka Benneta leży na zachód od zatoki Wielkorybiej. Ma dwie mile szerokości i 7 głębokości.

Najwięcej chleba spożywa Francja najmniej zaś Rosja.

Pierwsze miejsce wśród narodów, spożywających najwięcej chleba zajmuje Francja, gdzie przeciętnie jeden obywatel zjada aż 270 kg. chleba rocznie: to wcale niemala porcja wy-

jach jeden człowiek zjada przeciętnie około 250 kg. chleba rocznie, co w przeliczeniu na dzienną porcję równa się 700 gr.

Dalej idą Belgowie, wśród których jedna osoba spożywa 210 kg. chleba rocznie, potem Argentyna z 190 kg., Anglja z 160 kg., Polska, Szwajcjarja i Stany Zjednoczone Ameryki z 150 kg.

A więc u nas spożywa jedna osoba przeciętnie 400 gr. chleba dziennie. W dalszej kolejności następuje wyraźny spadek konsumcji chleba, gdyż w następnym kraju z rzędu, Niemczech jedna osoba spożywa tylko 90 kg. chleba rocznie. W Rosji ludzie konsumują jeszcze mniej chleba, bo tylko 60 kg. na mieszkańca w ciągu jednego roku; jest to cztery razy mniej, aniżeli we Francji lub Kanadzie, bo zaledwie nieco ponad 1 kg. tygodniowo.

Konsumcja chleba w poszczególnych krajach odpowiada tylko w przybliżeniu produkcji zboża.

Naprzykład Kanada, Austria i Argentyna figurują nie tylko pomiędzy największymi spożywcami chleba, lecz także pomiędzy najpoważniejszymi eksporterami zboża na świecie.

Polska zbiera zboża więcej aniżeli zjada chleba, co daje jej pewien nadmiar ziarna na eksport; również Rosja jest jeszcze poważnym, chociaż już nieco podupadłym producentem zboża, natomiast spożywa chleba bardzo mało.

Węgry, Rumunja, Afryka Północna, a zwłaszcza Indje są także krajami zbożowymi, jednak nie należą one do poważnych spożywców chleba.

Natomiast Francja i Belgja produkują mniej zboża, aniżeli konsumują chleba.

W Niemczech produkcja zboża pokrywa całkowicie zapotrzebowanie tego kraju.

Degradacja gen. Zymierskiego ZOSTAŁA ZATWIERDZONA.

Najwyższy sąd wojskowy na posiedzeniu dyspozycyjnym pod przewodnictwem gen. Krzemieńskiego rozpatrywał zażalenie nieważności i odwołanie od kary, na którą zasądzony został b. pierwszy zastępca szefa administracji armji gen. Michał Zymierski.

Najwyższy sąd zatwierdził wyrok pierwszej instancji, mocą którego gen. Zymierski skazany został na 5 lat ciężkiego więzienia i wydalenie z wojska, połączone z degradacją. W ten sposób sprawa Zymierskiego została ostatecznie zakończona.

Po dokonaniu aktu degradacji eks-general oddany będzie do cywilnego więzienia karnego, gdzie odcierpi resztę kary.

Kłopoty kalendarzowe W BIAŁOGRODZIE.

Rząd jugosłowiański pragnie ujednostajnić kalendarz — ale ponieważ z doświadczenia Rumunji wie, jaka to trudna sprawa przekonać duchowieństwo prawosławne do kalendarza gregorjańskiego, bo stawia zaraz kwestję na gruncie religijnym i przyjęcie kalendarza gregorjańskiego uważa za równoznaczne z skatoliczaniem prawosławia, więc postawiona została myśl wprowadzenia ulepszonego kalendarza gregorjańskiego (ulepszony w porównaniu z dotychczasowym kalendarzem gregorjańskim daje różnicę 1 dnia na 50.000 lat).

Praktycznie ten jeden dzień na trzydzieści tysięcy lat różnicy nie robi, a ani mahometanie ani prawosławni nie będą się czuli dotknięci, że przyjmują „katolicki” kalendarz.

W Związku z wprowadzeniem tego ujednostajnionego kalendarza odbyły się w ostatnich dniach konferencje ministra wyznań religijnych i ministra spraw wewnętrznych z przedstawicielami obu wyznań chrześcijańskich.

Wprowadzenie tego nowego kalendarza ma nastąpić w niedługim czasie.

Popierajcie L. O. P. P.

nosi 740 gr. czyli prawie półtora funta dziennie.

Niewiele mniej chleba od Francuzów konsumują mieszkańcy Kanady, Australii i Bułgarii; w tych kra-

WYGZAKIEM.

Miss Polonia.

Na międzynarodowy konkurs piękności jury wybrały p. Władysława Kostakównę z Warszawy, obdarzając ją tytułem miss Polonii.

Raz nareszcie myślą mądrą Trafiliśmy w rzeczy jądro.

I nikt tu z was nie zaprzeczy, że to właśnie sedno rzeczy.

Bo to przykro jest bez miary: Dla nas zawsze koniec szary.

Pech jest dla nas ojcem, matką: Polska zawsze na ostatku.

Bo na przykład piłkę kopie Lepiej od nas włoskie chłopie.

Na olimpijskim igrzysku, Lepsi bywają i w dysku.

Lepsi w hockeju na lodzie. Więc ci jest przykro, narodzie.

Gdzieś tam kultury jest pochod: Na każdą głowę samochód.

Tam najbogatsze są Fordy I nadzwyczajne rekordy.

Najlepsza machina świata Nad oceanem przelata.

Ale cóż z tego, gdy ona Też nie jest w Polsce zrobiona.

I wszystkie filmów przeboje Też są, Polaku, nie twoje.

Francuskie wdzięczne rozumy Wymyśleć umiały perfumy.

Niemcy przodują w tem zaszę, że bardzo są tędzy w pasie.

Yankes odrzucił precz wino, Lecz za to najlepsze ma kino.

Anglika zaś wszędzie jest pełno I kupczy węglem, bawełną.

Nawet murzyńska hołota Głośna przez swego foxtrota.

Myśmy byli głodni z bidy, Oraz z tego, że są żydy.

Teraz nareszcie też i my Będziemy sławni tej zimy.

Bo światu szykujem fety Widokiem polskiej kobiety.

Ładne są japońskie gejsze, Ale Polki są piękniejsze.

Francuzka ma płeć nadobną I Angielka też podobno.

Lecz świat wielki głowę skłoni Przed wdziękami miss Polonii.

Bo w kobiet światowym składzie Niemasz nad polskie Władzie.

Ona przez łabędzią szyję Napewno rekord pobije.

Dotąd w goryczy zaprawni, Raz nareszcie będziemy sławni.

Inni przez maszynę wspaniałość I w pracy o jutro dbałość.

Przez wielkie okręty w portach, Przez znaczne zwycięstwo w sportach,

Przez dolarów narastanie, Przez mądrych księżek czytanie.

My w sławę idziem z kobitą. Ha, cóż robić?! Dobrze i to.

K. Cwierk.

UWAGI.

Kogo i jak trzeba uczyć?

Jak już donosiliśmy, w dniu 27 bm. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Towarzystwa popierania szkolnictwa zawodowego w Zagłębiu Dąbrowskim.

Dziś odbędzie się pierwsze zebranie nowo wybranego Zarządu, zwołanego przez przewodniczącego walnego zebrania p. Gawrońskiego.

W związku z odświeżeniem się personalnem Towarzystwa wysuwane są plany pracy tej ze wszechmiar pożytecznej placówki. Na baczniejszą uwagę zasługuje plan kształcenia zawodowego ludzi dojrzałych.

Spółceństwo nasze wie doskonale, że, mimo tysięcznej armii bezrobotnych, trudno jest znaleźć robotnika fachowego i trzeba nielada starań, aby znaleźć np. szklarza, czy zduna.

Zdawałoby się, że gdy znajdzie się jakiegokolwiek zajęcie, to powinoby brakować rąk do pracy, tylni bowiem bezrobotnych wystaje codziennie przed P. U. P. P. i Funduszem Bezrobocia.

Okazuje się jednak, że bezrobo-

tni są to zazwyczaj ludzie niewykwalifikowani. W obecnych warunkach o nic nie jest łatwiej, jak o pracę dla rzemieślnika.

Towarzystwo popierania szkolnictwa zawodowego w Zagłębiu Dąbrowskim, widząc to nieszczęście społeczne, jakim bezwzględnie są ludzie bez określonego zawodu, pragnie w roku przyszłym uruchomić szereg kursów rzemieślniczych dla niewykwalifikowanych robotników, liczących nawet ponad lat 30.

Projekt ten zasługuje na jaknaj-

żywsze poparcie, z jednej strony bowiem da on w konsekwencji lepsze zarobki robotnikom, a przemysłowi wykwalifikowanym i pożytecznym pracownikom.

Na dzisiejszym posiedzeniu zarządu sprawa ta będzie szczegółowo rozpatrywana i życzyć sobie należy, aby niewykwalifikowanym stało się pierwszem i najważniejszym zadaniem uruchomienie kursów dla robotników zarządu Towarzystwa popierania szkolnictwa zawodowego w Zagłębiu Dąbrowskim

Sahara w Sosnowcu, czyli zdrenowane miasto.

Sosnowiec podobny jest w tej chwili do pustyni pod tym względem, że i w naszym mieście odczuwa się kompletny brak wody. Jeżeli się zdarzy gdzie jaka oaza, to tylko wówczas, gdy studnia jest bardzo głęboka.

Przyczyną tego obecnie już kłęskowego zjawiska jest kanalizacja, która, nie pełniąc narazie swej właściwej roli, z powodzeniem udaje dreń. Sosnowiec jest w tej chwili nie skanalizowany, lecz zdrenowany.

W studniach sosnowieckich jest

woda podskórna. Woda ta splywa do kanalizacji, a w studniach panuje kompletna posucha. Objaw normalny, lecz żadna w tem pociecha dla mieszkańców Sosnowca, którzy daleko od swych siedzib muszą szukać głębszych studni, by się móc zaopatrzyć w wodę.

Kłeska braku wody będzie trwała dopóty, dopóki nie będą przeprowadzone wodociągi.

Oby się to stało jak najszybciej.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

30	30	Dziś Martyny P. M
	31	Jutro Piotra Nalesko W.
Sroda		Nach. słońca 7 m. 20
		Zach. „ 16 m. 17

Kinoteatry w Zagłębiu

wyświetlają dziś:

Kino „Zagłębie“ — Człowiek śmiechu.

Kino „Sfinks“ — „Tajny Kurjer“.

Kino „Wawel“ — Ku chwale Ojczyzny i Pat i Patachon.

Kino „Corso“ — „Ostatni monarcha“ i „Demon kopalni złota“.

Program radiowy

ŚRODA 30 STYCZNIA.

KATOWICE.

11.56 — Transmisja sygnału czasu, hejalu z Wieży Marjackiej w Krakowie oraz komunikatu lotniczo-meteorologicznego z Warszawy.

15.45 — Komunikaty Pol. Związku Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śląskiego.

16.00 — Koncert z płyt gramofonowych.

17.00 — Pogadankę z działu: „Ogrodnik Śląski“ — wygl. p. Władysław Włosik.

17.25 — Odczyt z działu: Wykłady języka polskiego p. t. „Bartek Zwycięzca“ — Henryka Sienkiewicza a „Placówka“ — Bolesława Prusa — wygl. p. Olga Regorowiczowa.

17.55 — Transmisja koncertu popularnego z Warszawy.

18.50 — Rozmaitości.

19.10 — Pogadankę z działu: „Gospodyni Śląska“ — wygl. p. Kamila Nitschowa.

19.45 — Komunikaty Śl. Oddz. Polsk. Tow. Przyrodników im. Kopernika.

19.56 — Sygnał czasu.

20.00 — Odczyt z cyklu: „Szkice z Niwy Polskiej Śląska“ — wygl. wizytator dr. E. Farnik.

20.30 — Transmisja koncertu kameralnego z Warszawy.

22.00 — Transmisja komunikatu lotn.-met. i P.A.T. z Warszawy oraz komunikat sportowy.

22.30 — Transmisja muzyki lekkiej.

× STABILIZACJA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH. Stabilizacja urzędników państwowych ma być przeprowadzona nareszcie w dniu 16 marca b. r. Podług sporządzonych wykazów, ma być stabilizowanych 15.000 urzędników.

× PRZEDŁUŻENIE TERMINU SKŁADANIA ZEZNAŃ O DOCHODZIE. Jak slychać, Ministerstwo skarbu wyda w najbliższych dniach oświadczenie przedłużające termin składania zeznań o dochodzie za rok ubiegły. Obowiązujący termin do dnia 1 marca przedłużony będzie do 1 maja.

× STARANIA O POZYCZKĘ. P. starosta Boxa bawi w Warszawie, celem załatwienia różnych spraw, dotyczących samorządu powiatowego. Między innymi, p. starosta podjął starania o uzyskanie przez Sejmik będziński pożyczki na budowę dróg w powiecie Będzińskim.

Teatr w Katowicach.

REPERTUAR.

środa, „Jej tancerz“.

Czwartek: „Domek trzech dziewcząt“.

× INSTRUKCJA O WYDALANIU POZA GRANICE PAŃSTWA. W związku z wydaniem nowych przepisów o cudzoziemcach opracowywana jest obecnie specjalna instrukcja dla straży granicznej. Instrukcja ta dotyczy sposobu przekazywania osób nielegalnie przekraczających granice ogólnym władzom bezpieczeństwa oraz postępowania w wypadkach wydalenia cudzoziemców poza granice państwa na mocy orzeczeń władzy administracyjnej.

× FRAKCJA REWOLUCYJNA P. P. S. Po listopadowym kongresie PPS. w Sosnowcu, pewne czynniki przystąpiły energicznie do organizowania frakcji rewolucyjnej PPS. Między innymi czynione były zabiegi około wybitniejszych działaczy PPS. na terenie Zagłębia, jak również wybitniejszych osób o przekonaniach radykalnych. Działacze ci nie zostali uzyskani, natomiast w zacisznym domku w Sosnowcu, w Sielcu, odbyło się kilka zebrań organizatorów frakcji PPS. Organizowanie frakcji trwało 2 miesiące, jednak wobec nikłych rezultatów zaniechano narazie dalszej akcji.

× ZATWIERDZENIE STATUTU P. K. O. Po długotrwałych staraniach został wreszcie zatwierdzony przez władze nadzorcze statut powiatowej kasy powiatowej w Będzinie, co ze względów formalnych było potrzebne w działalności placówki samorządu powiatowego.

× NIEWŁAŚCIWE POSTĘPOWANIE. Ostatnio otrzymaliśmy kilka skarg na lekceważenie i narażanie publiczności na różne przykrości przez niektórych konduktorów tramwajowych. Chodzi o to, że niejednokrotnie służba tramwajowa, nie czekając, aż wszyscy wysiądą, daje sygnał do odjazdu, skutkiem czego niektórzy z jadących pozostają w wagonie i mogą wysiąść dopiero na następnym przystanku. Wywołuje to zrozumieli niezadowolenie, a nawet gorszące scysjsje, jak to ostatnio miało miejsce w dniu wczorajszym, gdzie motorniczego wprost zmuszono do zatrzymania tramwaju pomiędzy dwoma przystankami, gdyż jeden z jadących, nb. starzec nie zdążył wysiąść na właściwym przystanku. Dyrekcja tramwajów bezwzględnie winna wydać ostre zarządzenia w tej sprawie i usunąć bolączkę, a będzie to mogła uczynić wtedy, kiedy zainteresowane osoby będą się zwracały do skargami nie do nas, lecz bezpośrednio do dyrekcji tramwajów, podając numer konduktora, względnie nr. wagonu i czas zajścia.

Kredyty i Ulen

PRZEDMIOTEM ZAINTERESOWANIA PREZIDENTA SOSNOWCA

Prezident dr. Marczyński, wyjechał onegdaj do Warszawy na konferencję do Banku Gospodarstwa krajowego w sprawach kredytowych, konwersyj niektórych pożyczek, które zaciągnął Sosnowiec itp. Między innymi omawianą będzie prawdopodobnie sprawa umowy z Ulenem.

W ostatnich dniach dr. Marczyński prowadził rozmowy z przedstawicielami Ulen et Co w sprawie zmiany umowy w tym sensie, aby Ulen wykonał prace kanalizacyjne i wodociągowe w roku bieżącym. Umowa z Ulenem przewiduje, że roboty prowadzone przez Ulen zakończone mają być w listopadzie 1930 r. O ileby dyrekcja Uleny wyraziła zgodę swą na przyspieszenie tempa pracy, Sosnowiec w roku bieżącym miałby już ukończoną kanalizację, jak również ułożone byłyby rury wodociągowe. Prawdopodobnie jednak, ani kanalizacja, ani wodociągi w roku bieżącym nie zostaną jeszcze uruchomione.

Skoro prezydent dr. Marczyński zainteresował się kwestją przyspieszenia wykonania robót ulenowskich można sądzić, że również zechce doprowadzić do rewizji umowy z Ulenem, która zawarta przez socjalistów na fatalnych warunkach z jednej strony ogromnie obciąża miasto, jest nadzwyczaj kosztowną, oraz nie daje gwarancji miastu co do jakości wykonywanych robót.

× POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ W BĘDZINIE. Czwarte z rzędu posiedzenie nowej Rady miejskiej w Będzinie, na którym ma być dokonany wybór wiceprezydenta oraz 4 ławników, odbędzie się nie w czwartek, gdyż w dniu tym sala jest zajęta, lecz w środę, t. j. dziś o godz. 8 wiecz. w sali na górze Zamkowej.

× NIEDOKŁADNE FUNKCJONOWANIE LICZNIKÓW TAKSÓWEK. W Sosnowcu, mieście stutysięcznym, kursuje kilkadziesiąt t. zw. taksówek. Zjawisko to zupełnie normalne. Natomiast niernormalne i dziwne dla każdego wydać się musi to, że liczniki tych aut funkcjonują niejednokrotnie. Oto przykład: Za jeden i ten sam kurs i o tej samej godzinie, jedynie tylko o dzień później, licznik jednej taksówki wybija należność 4 zł. 20 gr., drugiej zaś 6 zł. Nie dziwiliby to nikogo, gdyby różnica wynosiła 20 lub 40 groszy. W danym wypadku jednak różnica wynosiła aż 1 zł. 80 gr. Czy to nie zawile?

× ZABAWA TANECZNA. Koło opieki przy państw. gimnazjum im. Bol. Prusa w Sosnowcu urządza zabawę taneczną w sobotę dnia 2 lutego r. b. w lokalu Stowarzyszenia techników w Sosnowcu przy ul. Czystej nr. 9. Początek zabawy o godz. 9 wiecz. Wejście za zaproszeniami. Czysty zysk z zabawy przeznaczony na rzecz tegoż Koła opieki. Zabawa zapowiada się nader interesująco. Komitet przewiduje liczną frekwencję gości, a tem samem okazałe zasilenie kasy Koła.

× ZABAWA TANECZNA. Towarzystwo śpiewacze „Echo“ w Sosnowcu, urządza dnia 2 lutego r. b. w sali Tow. „Lutnia“ przy ul. Warszawskiej 22, zabawę taneczną. Wejście za zaproszeniami.

× Z PRZESZŁOŚCI ZABITEGO LEKSTONIA. Zjawił się w redakcji naszej Franciszek Lekston (Sosnowiec, ul. Czat na 11), brat Wincentego, który — postrzelony przy sposobności awantury pod mieszkaniem Katarzyny Lewickiej przy ul. Warszawskiej 14 w Sosnowcu, zmarł w szpitalu. Otóż Franciszek Lekston oświadcza, że brat jego — jakkolwiek po użyciu alkoholu często awanturował się, za co był karany kilka razy, bandytą nie był, a w krytycznym dniu chciał dostać się do mieszkania K. Lewickiej, dowiedziawszy się, że przebywa tam jego kochanka, która go porzuciła.

× OSTROŻNIE Z OGNIEM. Dozorca Tow. grodzieckiego, Kucio Tomasz, rozpałił w budce stróżowskiej ogień, i pozostawił go bez dozoru wskutek czego cała budka spłonęła. Za nieuwagę Kucio posiedzi dwa dni w areszcie.

Ofiary na Krzyż

złożone w naszej Administracji.

Na wzniesienie Krzyża, zniszczonego przez bluźnierców - zbrodniarzy na rogu ulic Piłsudskiego i Teatralnej w Sosnowcu złożyli w naszej Administracji:

Zł. 10 — Józef Kwiatek, pracownik cukierni „Warszawskiej”.

Zł. 7.40 — Uczniowie i uczennice oddz. VII szkoły nr. 1 z racji Imienia swego prefekta ks. Ługowskiego.

Sezonowi bezrobotni W MAGISTRACIE.

Wczoraj przybyła znaczna liczba sezonowych bezrobotnych do P. U. P. P., a następnie do Magistratu w Sosnowcu, w sprawie przerwanej wypłaty zasiłków doręcznych. Termin wypłaty zasiłków kończył się pierwotnie 15 grudnia r. ub., a następnie przedłużony został o dalsze 6 tygodni. Obecnie wypłata zasiłków została przerwana.

W sprawie tej Magistrat sosnowiecki porozumiał się z Warszawą i otrzymał odpowiedź, że sprawa jest na dobrej drodze. Rada ministrów uchwaliła podobno jednorazowy zasiłek płatny w dwóch ratach. Oficjalnego jednak zawiadomienia o tem ani P. U. P. P., ani Magistrat nie otrzymały.

Bezrobotni zachowywali się zupełnie spokojnie i po otrzymaniu uspokajającej odpowiedzi w P. U. P. P. i Magistracie rozeszli się do domów.

× **WYKRYCIE KRADZIEŻY.** W swoim czasie pisaliśmy o kradzieży 9 rygli miedzianych, wagi 976 kg. wartości 3636 zł., dokonanej z wagonu na stacji kolejowej w Sosnowcu 27 grudnia ub. r. Wydział śledczy, przeprowadzwszy dochodzenie, ujął sprawców kradzieży, którymi okazali się zawodowi złodzieje z Sosnowca: Roman Sochaczek i Czesław Buła. Jednocześnie aresztowano znanego pasera Pergerichta Moszka z Sosnowca, który zakupił od złodziei skradzioną miedź. Dobraną trójkę przekazano do dyspozycji sędziego śledczego.

× **UJĘCIE WYTRAWNEJ ZŁODZIEJ-KI.** W Będzinie aresztowano wytrawną, zawodową złodziejkę Władysławę Nowak, zamieszkałą przy ul. Warpiennej. Sympatyczna niewiasta spędziła już przeszło 10 lat życia za kratą i obecnie mówi się tam znalazła.

× **WOJOWNICZE CZELADZIANKI.** Znana ze swego krewkiego temperamentu, i karana już kilkakrotnie aresztem, 18-letnia Podnóżowa Józefa, zamieszkała w Czeladzi, którą w dzień swego ślubu zabrano do aresztu za swantury, mów odpowiadała przed sądem za zmie wazenie policji, za co skazana została na 7 dni aresztu.

Również odpowiadały przed sądem koleżanki jej Lalikówna Anna i Molisakówna Stefania. Lalikówna za to, że płała na przechodzących policjantów, została skazana na 100 zł. grzywny, z zamianą 14 dni aresztu, Molisakówna zaś, za niezważenie słowne policji na 50 zł. grzywny, lub 7 dni aresztu.

× **ZA ZNIESŁAWIENIE** Józefy Malczewskiej został skazany na 7 dni aresztu Marjam Cholewa, zamieszkała w Czeladzi.

× **NIE KOSIĆ CUDZEJ ŁAKI.** Gospodyni wsi Ożarówce Stanisława Przybylakowa posiadała kilkadziesiąt pretów łaki, która graniczyła z łaką Stanisława Muca. Kiedy nadszedł czas koszenia trawy, Przybylakowa najęła kosiarza i poleciała mu skoszenie łaki, nieokreślając jak dużo ma skosić. Kosiarz zabrał się szczerze do roboty i skosił łakę należącą do Przybylakowej i do Muca, a Przybylakowa wszystko siano zabrała do siebie. Za to sąd grodzki w Czeladzi skazał Przybylakową na 100 zł. grzywny.

Związek strzelecki USUNĄŁ r. AL. HAUKEGO.

Jak nas poinformowano z miarodajnych źródeł, zarząd Związku strzeleckiego na jednym z ostatnich swych posiedzeń usunął z grona członków Związku, r. Aleksandra Haukego, pośrednio w związku z postawionymi mu na Radzie miejskiej zarzutami.

Równocześnie dowiadujemy się, że r. Hauke nie jest obecnie uważany za oficjalnego członka klubu Bloku bezpartyjnego w Radzie m. Sosnowca gdyż — jak nas poinformowano —

przewodniczący tego klubu dotąd nie otrzymał od niego podania o przyjęcie do klubu.

Sens powyższych informacji jest — zdaje się — zupełnie zrozumiały.

Nowy zarząd miasta w Dąbrowie.

Prezydentem został wybrany dr. Madejski.

Wczoraj więc zebrała się po raz drugi nowa Rada miejska w Dąbrowie, celem dokonania wyboru zarządu miasta. Posiedzenie zajął prezes Rady dr. A. Piwowar, życząc Radzie owocnej pracy, poczem przystąpiono do obrad. Pierwszy punkt obejmował sprawę uchwalenia uposażenia członków zarządu miasta. Dyr. Kaczkowski w imieniu klubu B. B. zgłosił wniosek proponujący wynagrodzenie prezydenta podług grupy 6 kat. a oraz 30 proc. dodatek reprezentacyjny, wiceprezydenta — w wysokości 95 proc. zasadniczego wynagrodzenia prezydenta, wreszcie dla ławników 150 zł. miesięcznie.

W sprawie tej radny inż. Jamota w imieniu prawicy złożył oświadczenie, aby ze względu na zły stan finansów miejskich wydatki w tym zakresie możliwie ograniczyć i w tym celu obydwie ugrupowania prawicowe proponują zmniejszenie do koniecznych potrzeb kosztów reprezentacyjną i tzw. wydatków rzeczowych, nie kwestjonując wysokości zasadniczego wynagrodzenia prezydenta zarządu, proponowanego przez klub B. B. Natomiast ugrupowania prawicowe wysunęły projekt bezpłatnych stanowisk ławników, gdyby zaś było to niemożliwe, aby wynagrodzenie ławnika wynosiło 10 proc. uposażenia wiceprezydenta.

W sprawie tej wywiązała się dyskusja i ostatecznie przeszedł wniosek klubu B. B.

Zauważyć należy, iż dotychczas prezydent pobierał 1249 zł. 93 gr., a wiceprezydent 896 zł. 62 gr. miesięcznie. Obecnie uchwalone wynagrodzenie jest niższe.

Z kolei przystąpiono do najważniejszej sprawy, tj. wyboru prezydenta.

Kluby prawicowe wysunęły kandydaturę inż. W. Wierzbickiego, a klub B.B. dr. Zbigniewa Madejskiego. Poza tem ku ogólnej wesoloci klub PPS. zgłosił kandydaturę dotychczasowego prezydenta Z. Cieplaka.

Ponieważ inż. Wierzbicki złożył oświadczenie, iż jego kandydatura została wysunięta bez jego wiedzy i zgody, prosi o wycofanie jej.

W rezultacie dr. Madejski otrzymał głosów 17, radny Cieplak głosów 7 i 5 kartek złożono czystych.

Na wiceprezydenta wybrano prof.

Wincentego Kuźniaka, który otrzymał 22 głosy, a kandydat PPS., dotychczasowy wiceprezydent Zieliński 7 głosów.

Na ławników zgłosił listę tylko klub BB. zawierającą nazwiska: Teofila Trzsimiecha, Edwarda Borowieckiego i Wacława Wierzbickiego. Klub PPS. żądał przerwy, licząc na to, iż uda się może w ostatniej chwili uzyskać u radnych żydów jeden podpis i zgłosić własną listę. Rachuby zawiodły, gdyż radni żydzi uprzednio już podpisali listę B. B. i mimo energicznego kaptowania przez socjalistów odmówili przyjacielskiej usługi.

Z uwagi na to, iż wpłynęła tylko jedna lista, odpadała konieczność głosowania i wymienieni powyżej radni zostali ławnikami. Wszyscy wybrani na posiedzeniu oświadczyli, iż mandaty przyjmują. Jedynie tylko radny Kuźniak uzależnił przyjęcie mandatu od uzyskania urlopu z Kuratorium szkolnego.

Zarówno więc prezydium Rady miejskiej, jak zarząd miasta ujęło w swe ręce ugrupowanie B. B.

Na zakończenie radny Kaczkowski wyraził życzenie, aby nowy zarząd miejski jaknajprędzej z uwagi na dobro miasta objął swe obowiązki i na tem posiedzenie zamknięto.

Z uwagi na ogólne zainteresowanie osobą nowego prezydenta dra Zbigniewa Madejskiego, podajemy króciutkie jego curriculum-vitae.

Dr. Madejski skończył wydział prawny w uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie i tamże szkołę nauk politycznych. Poza tem studiował zagranicą nauki społeczne i ekonomiczne. Dr. Madejski zna Zagłębie, gdyż w swoim czasie pracował w Tow. „Czeladź”. Następnie zajmował się pracą społeczną i polityczną, ostatnio na terenie Warszawy. Dziewięć lat spędził w wojsku, początkowo w legjonach, w armii niepodległej Ojczyzny.

Osoba wiceprezydenta Kuźniaka jest ogólnie znana. Jest to dąbrowianin, od szeregu lat pełniący obowiązki profesora w państwowym gimnazjum męskim w Dąbrowie.

Dzisiaj prawdopodobnie nastąpi przejęcie urzędowania przez nowy zarząd miejski, co położy kres dotychczasowemu rządowi, o których jutro podamy kilka ciekawych szczegółów.

Bezrobocie w Zagłębiu

zmniejszyło się w ub. tygodniu o 43 osoby.

W ubiegłym tygodniu, od 20 do 26 b. m. bezrobocie w powiatach: Będzińskim, Zawierciańskim i Olkuskim zmniejszyło się w porównaniu z poprzednim tygodniem o 43 osoby.

W ub. sobotę na powyższym terenie zamotowano w P. U. P. P. Sosnowiec 12.855 bezrobotnych, w tem 710 bezrobotnych pracowników umysłowych.

Na zmniejszenie się bezrobocia w ub. tygodniu wpłynęło dość znaczne zapośredniczenie bezrobotnych do

pracy na Górnym Śląsku. Przy robotach publicznych zatrudnionych jest ogółem 700 osób, z czego w powiecie Będzińskim 330 i w pow. Olkuskim 50 osób. Przypuszczalna liczba częściowo bezrobotnych, zatrudnionych 5 dni w tygodniu wynosi 700 osób.

Uprawnionych do pobierania zasiłków z Funduszu bezrobocia było 3809 osób, w tem 49 bezrobotnych pracowników umysłowych. Liczba pobierających zasiłki zwiększyła się w ub. tygodniu o 193 osoby.

Echa zabójstwa na kolonii Łaski.

Skazanie uczestnika bójki, w której został zabity Jachimowski

W dniu 21 października z. r. kolonia Łaski pod Gołoniem była widownią krwawej tragedji.

Na zabawę weselną w mieszkaniu niejakiego Jakóbczyka przyszło wielu miejscowych gości. Wśród obecnych na zabawie znalazł się 26-letni Kazimierz Jachimowski, który miał wielu wrogów między mężczyznami, obecnymi na weselu. Wieczorem wiele osób opuściło mieszkanie, w podnieconych alkoholami humorach, a między nimi i Jachimowski. Nagle z

niewiadomych bliżej przyczyn wynikła bójka i tłum napaśników rzucił się na Jachimowskiego i jego towarzyszy, w chwili gdy ten zbliżył się do swego domu.

W wyniku walki na pobojuwisku został pokluty nożami i pobity łaskami Kazimierz Jachimowski, oraz ranny jego brat. Reszta walczących na widok nieprzytomnego Jachimowskiego rozbiegła się.

Skutki były straszne, Jachimowski bowiem zamieszony do domu w kilka

minut wskutek krwotoku wewnętrznego wyzionął ducha, inni zaś odnieśli cięższe i mniej cięższe rany.

Przybyła na miejsce policja i aresztowała kilka osób, a między innymi Marceliego Długosza, który ukrył się w nieczynnym szybie Pawelka.

Od zaaresztowanych odebrano kilka z okuciem, nóż i inne narzędzia walki.

W wyniku przeprowadzonego śledztwa zatrzymany został, jako główny uczestnik zabójstwa ś. p. Kazimierza Jachimowskiego Marceli Długosz i osadzony w więzieniu do czasu rozprawy.

Epilog tej sprawy rozegrał się wczoraj przed Sądem okręgowym w Sosnowcu. Ławę oskarżonych zajął 27-letni Marceli Długosz z Gołonoga, jako oskarżony o udział w zabójstwie Jachimowskiego.

Ponieważ przewod sądowy nie dostarczył materiału stwierdzającego, by Długosz dokonał zabójstwa Jachimowskiego, lecz brał tylko udział w bójce, w której został zabity Jachimowski, przeto Sąd okręgowy w Sosnowcu wydał wyrok skazujący go na zamknięcie w więzieniu na przeciąg jednego roku z zaliczeniem mu na poczet tej kary aresztu preventywnego. Skazany pozostaje w więzieniu.

P. M. S. zasila

KSIĄŻKAMI UCZELNIE.

Polska Macierz Szkolna w Sosnowcu, w dziedzinie szerzenia oświaty jeszcze jednym czynem świadczy o swej pożytecznej działalności. Oto na ostatniem posiedzeniu zarządu postanowiono ulokować w charakterze depozytu bibliotekę Macierzy z Sielca w seminarjum żeńskim na Pogoni. Biblioteka ta, umożliwiając korzystanie uczniom z obfitego księgozbioru (5000 tomów), obsługiwać będzie jednocześnie ludność Pogoni. Zaznaczyć należy, że Pogon pod tym względem była dosyć upośledzona, a w szczególności brak biblioteki odczuwano w seminarjum żeńskim.

W ub. roku Polska Macierz Szkolna w podobny sposób zaopatrzyła w bibliotekę wieczorowe kursy dokształcające, mieszczące się w gmachu szkoły powszechnej na Wawelu. W ten sposób Polska Macierz Szkolna spełnia swą misję krzewienia oświaty, udostępniając książkę szerokim warstwom, w szczególności młodzieży.

Zarząd Koła PMS. uchwalił również skompletować bibliotekę naukową, która ma być oddana jako depozyt Kołu opieki przy męskim seminarjum nauczycielskim do użytku młodzieży seminarjum.

Andrzej Czuma

SEKRETARZ GENERALNY
PPS. LEWICY ARESZTOWANY.

Na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, jak również i w Krakowie, znany był ze swych wystąpień twórca PPS. lewicy i jej sekretarz generalny, Andrzej Czuma.

Komunistycznej organizacji tej niejednokrotnie dowiedziano szkodliwej na rzecz państwa roboty i wielu jej członków przebywa w więzieniach.

Przyszła wreszcie kolej i na głównego jej organizatora. Oto wydział śledczy w Sosnowcu, zgromadziwszy obowiązujący Czumę materiał, zwrócił się do władz policyjnych w Krakowie o aresztowanie go.

Na skutek tego Czuma został aresztowany w Krakowie i przesłany do wydziału śledczego w Sosnowcu. Stąd zaś wraz z dowodami stwierdzającymi jego winę, Czumę przekazano do dyspozycji sędziego śledczego.

OFIARY

złożone w Adm. „Kurjera Zachodniego”.

Zł. 2 — bezimiennie na Czerwony Krzyż.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. S. K. w Dąbrowie. List Pana, zawierający tylko ogólnikowe powtórzenie spraw i faktów, obeszernie w piśmie naszym omawianych i nie podający żadnych nowych szczegółów. Powedrował do kosza.

Popieranie rolnictwa

PRZEZ SAMORZĄDY.

Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i reform rolnych ustaliło instrukcję w sprawie popierania rolnictwa przez samorządy.

Zgodnie z nią całokształt prac nad podniesieniem rolnictwa w powiecie i wykończeniem rolniczym terenów, objętych akcją agrarną, znajdować winien oparcie i należąca opieka w organach samorządu powiatowego.

Do zadań samorządu w tej dziedzinie należą: 1) akcja meljoracyjna, 2) opieka weterynaryjna, 3) planowa likwidacja nieużytków, 4) szkolenie rolnicze, 5) popieranie hodowli, 6) zwalczanie chorób roślin, oraz tępienie chwastów i szkodników roślin, 7) wreszcie popieranie dobrowolnych zrzeszeń rolniczych, które w różnorodny sposób pracują nad podniesieniem kultury rolniczej.

Zniżki kolejowe

DLA UCZESTNIKÓW ZAWODÓW NARCIARSKICH.

Ponieważ wiele osób z Zagłębia ma ochotę wyjechać do Zakopanego na wielkie międzynarodowe zawody narciarskie w Zakopanem, podajemy do wiadomości, że wszyscy, którzy wykażą się znacznym wstępnym na cały czas zawodów, otrzymają 66 proc. zniżki kolejowej w drodze powrotnej. To samo dotyczy Kryniczy po konkursie szkolnym (12 lutego).

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Zawiercia poszukuje TRZY POKOJE z KUCHNIĄ możliwie w śródmieściu, celem zakwaterowania wojskowych.

Oferty należy składać do Magistratu m. Zawiercia.

640 MAGISTRAT.

Kronika Zawiercia.

× **PRZEDŁUŻENIE OKRESÓW ZASILKOWYCH W KROMOŁOWIE** Na skutek uchwały zarządu obwodowego Funduszu bezrobocia w Sosnowcu, popartej przez władze centralne F. B., pan minister pracy i opieki społecznej przedłużył okres zasiłkowy do 17-tu tygodni dla tych bezrobotnych pracowników fizycznych zamieszkałych na terenie gminy Kromolów pow. Zawierciańskiego, którzy do dnia 28 lutego 1928 r. wyczerpali lub wyczerpią 15-tygodniowy okres zasiłkowy.

× **WYJAŚNIENIE.** We wczorajszej kronice Zawiercia w notatce pt. „Kradzież pasa” wkradła się omyłka co do sprawcy kradzieży pasa. P. Musiałek Jan, kontroler fabr. Huldyczyńskiego nie tylko nie był sprawcą, lecz przeciwnie, pierwszy zauważył kradzież i zameldował o tem policji. Za mimowolną omyłkę p. Musiałka przepraszamy.

× **BEZROBOTNI W MAGISTRACIE.** Onegdaj do Magistratu w Zawierciu zgłosili się tłumnie, w liczbie przeszło 200 ludzi, bezrobotni pozbawieni zasiłków z powodu t. zw. „sezonu martwego”. Prezydent miasta przyjął wyłonioną z pośród bezrobotnych delegację, która oświadczyła, że bezrobotni czują się dotkliwie pokrzywdzeni wstrzymaniem zasiłków i usilnie proszą o interwencję u odpowiednich władz. Prezydent oznajmił bezrobotnym, że według informacji otrzymanych z Funduszu bezrobocia w Sosnowcu, do Ministerstwa pracy i op. społ. złożony został wniosek o przedłużenie akcji zasiłkowej. Przepuszczalnie bezrobotnym sezonowym zostaną wypłacone zapomogi doraźne. Bezrobotni jednak prosili, aby prezydent wyjednał im nie zapomogi doraźne, lecz normalne zasiłki przewidziane ustawą.

× **ZAKŁÓCENIE SPOKOJU PUBLICZNEGO.** Za zakłócenie spokoju publicznego zostali przez policję pociągnięci do odpowiedzialności: Włoczkowski Antoni zam. na wsi Sibice, gm. Lelów i Seweryn Franciszek z Zawiercia — Topolowa 12.

× **TĘPIENIE NIECHLUJSTWA.** Ze stan sanitarny Zawiercia przedstawia jeszcze b. wiele do życzenia. Świadczą o tem najlepiej codzienne protokoły po-

licji o wykrytych nieporządkach sanitarnych. Ostatnio zostały pociągnięte do odpowiedzialności następujące osoby: Szaja Gütte — Marszałkowska 54, Harberman Mordka — Marszałkowska 32,

Cukierman Herszluk — Marszałkowska 30, Zugierner Ryfka — Górnośląska 40, Łakota Aleks. — Piłsudskiego 5 i Rajzman Izidor — Narutowicza 2.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Projekt ustawy o stałym podatku majątkowym.

W celu omówienia wniesionego do Sejmu projektu ustawy o stałym podatku majątkowym, zwołała Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu posiedzenie, w którym wzięli udział członkowie Izby oraz przedstawiciele związków gospodarczych.

Zebrań wyrazili pogląd, że obecny moment depresji gospodarczej, przy istniejącym nierównomiernym rozkładzie ciężaru podatkowego, nie jest odpowiedni do wprowadzenia stałego podatku majątkowego. Wprowadzenie tego podatku i to tylko bardzo umiarkowanego, może być usprawiedliwione jedynie przy równoczesnym zreformowaniu całego systemu podatków bezpośrednich, zwłaszcza złagodzenia i stopniowej likwidacji podatku przemysłowego i upowszechnienia podatku dochodowego. Poza to stwierdzono, że może on mieć miejsce tylko jako podatek uzupełniający dla przedmiotów dotychczas podatkami nie obciążonych.

Odnosnie do samego projektu ustawy wypowiedziano się następująco:

1) Urządzenie domowe i przedmioty osobistego użytku winny być wolne od podatku majątkowego.

Konsumcja produktów naftowych.

Zużycie nafty w Polsce w r. ub. nieco się zmniejszyło, co tłumaczy się postępującą elektryfikacją kraju, zaostreniem rozluźnionych przed powstaniem syndykatu warunków kredytowych i warunków płatności i niedostatecznym rozwojem komunikacji na kresach, co utrudnia bardzo dostawę nafty. Powyższe przy czynie każą przewidywać pewną równowagę konsumcji tego produktu. Cyfra przeto spożycia nafty w r. 1928 w wysokości 13.250 cystern nie ulegnie prawdopodobnie w r. b. zmianie.

Konsumcja benzyny zwiększyła się w r. ub. w stosunku do r. 1927 o 25 proc., co przypisać należy wzrostowi ilości pojazdów mechanicznych, oraz zwiększeniu ruchu samochodowego, w szczególności autobusowego. Przytem należy zaznaczyć, że spożycie benzyny w jesieni i w zimie r. ub. wzrosło w stosunku do miesięcy wiosennych i letnich bardzo znacznie.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa, udział rafinerji, należących do Syndykatu Przemysłu Naftowego, w po-

kryciu zapotrzebowania krajowego benzyny w r. b. wyniesie 6.780 cystern.

W równie silnym stopniu wzrasta konsumcja oleju gazowego, wskutek wzrastającego uprzemysłowienia kraju, oraz dążności i racjonalizacji produkcji w przemyśle. Nowoczesny bowiem motor spalinowy, jako najbardziej ekonomiczny, stał się najtańszem źródłem energii mechanicznej, rugując tem samem maszynę parową.

Udział zrzeszonych rafinerji w pokryciu zapotrzebowania krajowego w r. 1929 wyniesie przypuszczalnie 5.550 cystern. Zapotrzebowanie olejów lekkich w zrzeszonych rafinerjach na rok bieżący wyniesie przypuszczalnie 1.500 cystern. Wzrost spożycia olejów smarowych w r. b. ocenić można na 10 do 15 proc. w stosunku do r. ub. Spożycie parafiny na rynku wewnętrznym zmniejszyło się w r. ub. w porównaniu do r. 1927 o blisko 35 proc. Według wszelkiego prawdopodobieństwa sprzedadzą zrzeszone rafinerje w r. b. około 875 wagonów tego produktu.

Kronika gospodarcza.

FRANCUZI ZAKUPUJĄ LISTY ZASTAWNE. Dnia 28 bm. przybyli do Warszawy przedstawiciele konsorcjum banków francuskich, które w tych dniach pokryły całkowicie wyłożoną w Paryżu subskrypcję listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego w Warszawie na sumę 50 milionów franków. Przedstawiciele finansjery francuskiej w osobach pp. Henri Lartigue z Banku Dreyfusa, oraz Alfreda Natanson'a i Maurice Soirve z Societe General, zabawią w Sosnowcu tydzień, a celem ich przyjazdu jest dalsze kupno listów zastawnych ziemskich długoterminowych. Jak z powyższego wynika polskie listy ziemskie cieszą się na giełdzie paryskiej wielkim popytem.

W SPRAWIE DOSTAWY TYTONIU ROSYJSKIEGO. W związku z podaną przez pisma wiadomością o umowie kompensacyjnej polsko-rosyjskiej na dostawę tytoniu wzajemnie za wyroby włókiennicze, dowiadujemy się z poważnego źródła, że żadna jeszcze transakcja kompensacyjna z Rosją nie została zawarta, wobec czego nie ustalono jeszcze, jakie wyroby polskie zaliczone będą na poczet umowy kompensacyjnej za tytoni rosyjski, który istotnie Polski Monopol Tytoniowy ma nabyć. Również nie ustalono jeszcze wysokości sumy, na jaką opiewać ma umowa kompensacyjna.

POMYŚLNY PRZEBIEG ROKOWAN FORDA Z ROSJĄ. Jak donoszą pisma nowojorskie, toczące się obecnie rokowania Forda z Rosją o wybudowanie zakładów automobilowych na terenie Z. S. S. R., zbliżają się do pomyślnego zakończenia. Na bieg tych rokowań wpłynęła podobno pomyślnie okoliczność, że Ford - Motor C nie posiadała w Rosji przed wojną żadnych majątków i należności.

SPADEK SIŁY NABYWCZEJ CZERWONCA. Zgodnie z ogłoszonymi wskaźnikami centralnych instytucji sowieckich, uświad-

się spadek siły nabywczej czerwońca w okresie od 1 grudnia 1927 r. do 1 grudnia 1928 r. Wskaźnik ten dla handlu hurtowego wynosił 58.72 w r. 1927 i 56.66 w r. 1928-ym, dla handlu detalicznego zaś 50.03 w r. 1927 i 46.58 w r. 1928.

STANDARYZACJA WĘGLA W ANGLJI. British Engineering Standart Association wybrało komitet, który będzie się wylądnie zajmował dalszem opracowaniem klasyfikacji i standaryzacji węgla angielskiego. Węgiel ma być w przyszłości ściśle rozklasyfikowany według zawartości siarki, popiołu, fosforu, arsenu wody etc. etc. Przewiduje się utworzenie 14-tu klas. Z pracami komitetu standaryzacji współdziała Institution of Civil Engineers.

Z giełdy warszawskiej.

CEDUŁA Z DNIA 29.

AKCJE: Bank Polski 191.00, Bank Zw. Sp. Zarobk. 86.00, Kijewski 96.00, Spiess 250.00, El. Dąbrowa 82.00—85.00, Siła i Światło 122.00—125.00—122.00, Cukier 40.50—41.00—40.75, Węgiel 97.00, Lilpop 57.50, Modrzewjów 32.00, Norblin 206.00, Ostrowieckie A 91.00, Rohn 16.00, Starachowice 37.75.

WALUTY i DEWIZY: Nowy Jork 8.90 Londyn 45.24 i pół, Paryż 54.86 i pół, Praga 26.58 i pół, Włochy 46.69, Belgja 125.95, Szwajcaria 171.50, Dolarówka 5 proc. 105.50—105.25, Ziemiście Kredytowe 4 i pół proc 50.00—50.75—50.40, Poż. Komwersyjna 5 proc. 67.00, Poż. Inwestycyjna 4 proc. 112.00.

Tendencja dla akcji mocniejsza, dla walut bez zmiany.

Kronika Sławkowska.

× **Z ŻYCIA STOW. MŁODZIEŻY W SŁAWKOWIE.** Na ostatniemu posiedzeniu Stowarzyszenia młodzieży w Sławkowie, odbytem pod przewodnictwem p. St. Kocówny, wybrano komisję rewizyjną, w skład której weszli: p. Władysław Sujkowski, oraz panie Pierwochówna i Wiltosówna. W ub. sobotę odbyła się staraniem Stowarzyszenia zabawa taneczna, na której ochoczo bawiono się do późnej nocy. Królową balu wybrano p. Helenę Gąbikową, miejscową nauczycielkę.

× **SPORTY ZIMOWE W SŁAWKOWIE.** Duże śniegi i mróz umożliwiają sławkowianom uprawianie sportów zimowych. Wieczorem ulica Legjonów zapala się rzeszą miłośników saneczek którzy z rozkoszą oddają się zdrowej i milej rozrywce.

Kronika Olkuska.

× **Z ŻYCIA TOWARZYSKIEGO.** W dniu 27 b. m. w Goremicach, gm. Rabsztyn miejscowy proboszcz pobłogosławił związek małżeński pomiędzy p. Janiną Górecką, wychowawczynią schroniska w Nieśłowicach i p. Wład. Wójtowiczem urzędnikiem akcyzy w Olkuszu, synem komisarza P. P. przy województwie w Kielcach.

× **ŚLEDZIK W P. O. P. K.** Dnia 15 lutego r. b. olkuski oddział Polskiej Organizacji prac. kobiet urządza śledzika w Resursie olkuskiej dla swych członków i zaproszonych gości.

× **Z T-WA ROLNICZEGO W OLSZU.** Dnia 26 b. m. odbyło się we własnym lokalu zebranie zarządu T-wa rolniczego w Olszku, na którym między innymi ustalono program pracy i budżet na rok bież. Poza to postanowiono powiat zorganizować całkowicie pod względem rolniczym i tworzyć gospodarstwa t. zw. czołowe, któreby służyły za wzór dla innych gospodarstw gorzej prowadzonych. Zebraniu przewodniczył prezes T-wa rolniczego dr. Truszkowski z Łaz, gm. Suliszowa.

× **STRZAŁ PRZEZ OKNO.** Onegdaj wieczorem do mieszkania Michała Wójcika w Czubrowicach ktoś strzelił z rewolweru. Kula przebiła szybę i odbiła się o ścianę, nie raniąc nikogo. Przeprowadzone przez policję dochodzenie ustaliło, że sprawcą jest Jan Sztachel, sąsiad Wójcika. Przed przybyciem policji i rewizją, Sztachel rzucił rewolwer do studni.

× **PRZYGNIECIONY DESKAMI.** Dnia 26 b. m. wieczorem naladowane deskami samie przewróciły się na gospodarza, Tomasza Mączkę z Zimnodola, gm. Rabsztyn. Deski i samie tak przygniotły Mączkę, że stracił on przytomność i w stanie b. ciężkim odwieziony został do szpitala św. Błażeja do Olkusza.

× **TAJEMNICZA ŚMIERĆ.** Dnia 26 b. m. zmarł nagle we wsi Strzegowa, gm. Piłca, Ludwik Kuś, lat 18. O tajemniczej śmierci chłopca zameldował na posterunku mieszkaniec tej wsi, Karol Gajewski, dodając, że śmierć nastąpiła wskutek pobicia młodego Kusia przez jego ojca. Dochodzenie policji oraz oględziny zwłok przez d-ra Michnowskiego okoliczności tej jednak nie potwierdziły. Przyczynę śmierci wyjaśnią wkrótce dalsze badania.

× **KRADZIEŻ WIEPRZY Z POCIĄGU.** Dnia 26 b. m. w nocy z będącego w biegu pociągu towarowego, pomiędzy st. Rabsztyn i Wolbrom, w pobliżu wsi Chrzastowice, nieznanymi złodziejami skradli 5 wieprze, wartości około zł. 1.200, na szkodę p. Stanisława Sztuki z Sosnowca. Wkrótce po dokonanej kradzieży będący na służbie jeden z posterunkowych z post. Zarzecze, zauważył na śniegu ślady pędzonych świń i udał się w pogoni. Dogoniwszy złodziei z lupem, zdolał odbić 2 świnię, z pozostałą złodzieje uciekli. Dalszy pościg za złodziejami zarządzono.

W AFRYCE.

Misjonarz (do umierającego wodza Kambalów): Zanim umrzesz, winienesz przebaczyć wszystkim swym wrogom.
Wódz: Ja już nie mam żadnego wroga.
Misjonarz: Więc pogodziłeś się ze wszystkimi?
Wódz: Nie, ale zjadłem ich.

Zameczek dla Prezydenta STANIE W WISŁE

W Wiśle, prześlicznej, wspaniale położonej miejscowości górskiej na Śląsku Cieszyńskim stanie, jak się dowiadujemy, zameczek, przeznaczony na miejsce wyczasów dla p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Do budowy zameczku przystąpi jeszcze w bieżącym roku Śląski urząd wojewódzki. Koszta budowy preliminowane są na 600.000 zł.

W okolicach Tarnowa POJAWIŁY SIĘ WILKI.

Sroga i obfita śniegi tegoroczna zima zmusza zwierzyńnię leśną do szukania żeru w pobliżu siedzib ludzkich. Szczególnie daje się we znaki plaga wilków, które dotychczas okazały się tylko na Wileńszczyźnie i Podkarpaciu. W dniach ostatnich jednak pojawiły się wilki pojedynczo i gromadami w kilku miejscach w okolicach Skrzyszewa pod Tarnowem. Poważniejszych szkód narażenie nie wyrządziły.

Tragiczny zgon narciarza WSKUTEK ROZBICIA SIĘ O DRZEWO.

Wskutek nieszczęśliwego wypadku zmarł w Żywcu 19-letni student Neuman. Zjeżdżając z wnieśienia „Grapa” koło Żywca na nartach, wpadł w rozpędzie na drzewo, co spowodowało krwotok wewnętrzny i śmierć natychmiastową. W tym roku zanotowano już w Żywcu aż cztery tego rodzaju nieszczęśliwe wypadki.

Lekarz - dentysta

R. Gliksonówna

przyjmuje od 11 — 2 i od 3 — 6 wiecz.
w Dąbrowie Górnej, ul. Okrzei 35
Telefon 2-78.

Od środy 30 stycznia do niedzieli 2 lutego b. r.

Wielki i niebywały
podwójny program

„Ost tni Monarcha”

Najbardziej wstrząsający dramat prawdziwego zdarzenia w 10 aktach. W filmie tym odegrana jest wstrząsająca tragedia wojny europejskiej, oraz przyczyna jej powstania „MORD w SARAJEWIE”. W rolach głównych przepiękna i uroczą ERNA MORENA znana z „Indyjskiego Grobowca”, oraz męski ALFONS FRELLANDT Nadto: Znacomita sensacja sezonu

„DEMON KOPALNI ZŁOTA”

Wspaniały dramat awanturyczny, pełen sensacyjnych przygód i emocji w 8 aktach. W roli głównej znakomity cowboy RYSZARD ARLEN, wraz ze swoim pięknym tresowanym koniem, srebrzystym sokolem.

Nowy narkotyk z Meksyku idzie na podbój Europy.

W Europie rozpowszechnia się w ostatnich czasach użycie pewnego narkotyku, miosącego nowego rodzaju podniecenia. Źródłem trucizny jest mały, kulisty kaktus meksykański „Peyotl”, z którego wywar pod postacią zielonkawego gorzkiego płynu pije się podobnie jak herbatę.

Działanie narkotyku objawia się swoistego rodzaju „marzeniem na jawie”. Przed oczyma jawią się barwne obrazy, by za chwilę zmienić się na kaskadę tonów, dźwięki dzwonów, poszum morza, czy też śpiew syreni. Bodaj, że w czasie halucynacyj tony i głosy przeważają nad obrazami, które jakby tylko stanowią barwną ich ilustrację. Według opisu natogowych zwolenników „Peyotlu” halucynacje barwne, nie zawierają motywów erotycznych a tylko pejzażowe i dekoracyjne w postaci barwnych wzorów i jakby arabesek.

Używanie „Peyotlu” oddawna rozpowszechnione jest w Meksyku. Jest to jakby ludowy środek narkozy, po użyciu którego przybywa siła fizycznych i

wielogodzinny, opętany taniec nie mężczy. Dopiero, mniej wlecej w 24 godziny następuje reakcja i kamienny sen bez czucia. W podzięce bogom za dar ten, lud meksykański składał barwne kobierce, zapewne naśladowane z wzorów widzianych w czasie halucynacji „Peyotl” jako narkotyk wszedł od niedawna w modę w Paryżu. Rozpowszechnia się niezwykle szybko w samej Francji, skąd przenika do Niemiec, Anglii i Włoch. Władze policyjne przeciwstawiają się temu lecz to raczej jedna zwolenników powemu narkotykowi, rzecz zakazana bowiem smakuje najlepiej.

Meksykańscy twierdzą, iż używanie „Peyotlu” zupełnie jest nieszkodliwe, a nawet dodaje siły. Twierdzenie to jednak jest zdaniem lekarzy, błędne, oparte na chwilowym poczuciu wzrostu siły skutkiem podniecenia. W czasie przedsięwziętych przed szeregiem lat prób z narkotykiem tym dla celów leczniczych, stwierdzono bardzo ciężkie zaburzenie w organizmie jako skutek użycia „Peyotlu”.

Bandyckie bale w Berlinie

ZOSTAŁY ODWOŁANE!

Berlin pozazdrościł bandyckiej sławy N. Jorkowi i Chicago, niema bowiem prawie dnia, by w „Atenach na Sprewą” nie było przynajmniej jednej lub więcej krwawej walki z bandytami. Berlińska policja występuje b. energicznie przeciw zorganizowanym opryszkom, zjednoczonym jawnie w rozmaitych stowarzyszeniach bandyckich jak „Nordring” i „Nordpiraten”, i t. p. Bandytci berlińscy, rzecz trudna do wiary — wydają nawet konspiracyjny dziennik, którego na kład dochodzi do kilkudziesięciu tysięcy egzemplarzy, a który mieni się „naczelnym organem” tych sfer, a zarazem jest organem „międzynarodowej” ich „łóży”.

W jednym z ostatnich numerów tego pisma, noszącego wiele mówiący tytuł: „Bahn - frei” — odwołane zostały wszystkie bale i zabawy, a to z powodu „powagi chwili i niebezpieczeństwa ze strony policji”...

KROWA.

— Tatusiu, dlaczego on szczypie krowę i klepie ją po karku?
— Bo chce ją kupić.
— To pewno panna Stefcia niedługo pójdzie sobie od nas
— Czemu?
— Bo mi się zdaje, że wujcio ją chce kupić.

Przetwory chem. i surowce do celów przemysł. KWASY (siarkowy, solny, azotowy do 48 Be) techniczne, chemicznie czyste i do akumulatorów

557 POLECA:

Sp. Akc. Fabryk chemicznych i Hoty Szklanej „J. WIKI, SCHULTZE i S-ka
Warszawa, ul. Smolna 36, tel. 304-86 i 1-86.

KINO „ZAGŁĘBIE”

dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy”

Od wtorku
29 stycznia

„CZŁOWIEK ŚMIECHU”

Najpotężniejsze arcydzieło sezonu

W rolach głównych: KONRAD VEJDT i MARY PHILBIN.

Następny obraz

„PANIKA”

w roli głównej
HARRY PEEL

KINO Sfinks

Od 28 i dni następne
Wspaniały program
sezonu.
Pierwszy raz w So-

TAJNY KURJER

przepiękny dramat życiowo-erotyczny pełen wstrząsających momentów osnuty na tle znanego romansu Stendhala. Czarująca wystawa. W roli głównej IWAN MOZZUCHIN i LILI DAGOVER.

Następny program
LEKARZ KOBIET
W roli głównej
WAN PETROWICZ

Kino „Wawel” Sielce—obok Kościoła

Ku chwale Ojczyzny czyli Bolszewicy pod Warszawą

Pat i Patachon ZDOBYWCY WIEDNIA.

Od 29 stycznia i dni następne

i nad program

W dni powszednie
z 6 i pół
1 18 i pół
Dla młodzieży
dozwolony.

ARMSTRONG LIVINGSTONE.

Wbrew oczywistości.

PRZEKŁAD AUTORYZOWANY MARJI BOGDANI.

5)

— To nie przedstawia trudności — rzekł Krech, wtrącając się do rozmowy i odpowiadając samemu na błagalną, choć niemą prośbę, widniejącą w oczach Janiny. — Należy zwrócić się do prywatnego detektywa, jakiegoś jegomościa o oczach łasicy, wężu rasowego psa i szlachetnych instynktach prawdziwego dżentelmana. Musi on posiadać zręczność, któraby mu pozwoliła przejrzeć nawskroś cały ten problem, i zdolność milczenia aż do chwili, w której mu się mówić pozwoli.

— Czyż tacy ludzie istnieją na świecie? — sucho zapytał bankier.

— Jeden w każdym razie istnieje. Znam go.

— Pan zna?

Olbrzym radośnie przyjął na swój rachunek pełne wdzięczności spojrzenie, które spłynęło nań z błękitnych oczu Janiny.

— Jakto dobrze!

Twarzyczka jej straciła jednak ożywienie z chwilą, gdy się zwróciła niepewnie w stronę p. Rossitera.

— Ale prywatni agenci to rzecz bardzo — kosztowna. Czy mogłabym, czy pan sądzi, że byłoby

to rzeczą możliwą, aby bank pożyczył mi sumę, którąbym spłacała stopniowo z moich dochodów? Otrzymuję miesięcznie dość dużą pensję i mogłabym bez trudu robić znaczne oszczędności. Boję się tylko... boję się, że będzie to zbyt licha rękojmia, czy nie?

— To straszne! — zawołał Krech pośpiesznie.

— W imieniu całej ludzkości, panno Janino błagam panią, niech pani nie zwraca się z podobną propozycją do istot tak wrażliwych, jak bankierzy. Znam dokładnie ludzi tego gatunku i zapewniam panią, że nawet najmężniejszy z nich gotów zemdleć u twych stóp, posłyszawszy prośbę o pożyczkę na podobnych warunkach. Na szczęście mogę oszczędzić panu Rossiter przykrości odrzucenia tej propozycji, ośmielam się bowiem prosić panią, abys raczyła rozporządzać moim skromnym majątkiem. Pożyczkę zwróci mi pani, kiedy jej będzie wygodnie.

— Panie Krech, muszę zaprotestować, choć pańska opinia o ludziach mego zawodu jest mi najzupełniej obojętna. Jestem też pewny, że propozycja pożyczki, uczyniona pannie Gray, jest podsytkowana motywami czysto egoistycznej natury. Muszę jednak panu przypomnieć, że ma ona starych przyjaciół, którzy mają prawo korzystać z przywileju służenia jej pomocą.

— Hm! Czy pan chce mi wytnąć, że pannę Janinę znam dopiero od dwóch lat? Niech pan pozwoli sobie powiedzieć, że o ile ktoś na tym padole lez spotka prawdziwego przyjaciela, powinien fakt ten przyjąć z radością, bez względu na wszelkie inne okoliczności.

— Zgadzam się z panem, jednakże nie mogę zaniedbywać moich obowiązków dla wysłuchania wykładu o przyjaźni. — Zwrócił się ku Janinie ruchem niemal bezradnym. — Jesteś więc rzeczywiscie zdecydowana wezwać pomocy detektywa?

— Tak jest, rzeczywiscie — o ile będę mogła pokryć koszt.

— Ale naturalnie, służę ci pomocą, Janeczko, o ile pan Krech pozwoli na to. Napiszę do tego człowieka dziś wieczorem, zapewnię sobie jego usługi i poproszę, aby dom mój uważał za własną siedzibę na czas...

— O, może przecież zamieszkać u mnie. Jest moim przyjacielem.

— Ale moim detektywem — odparł Rossiter łagodnym głosem. — Poza tem pan mieszka w odległości pół mili od tego miejsca i od mego domu, — dwóch punktów, w których ześrodkuje się jego działalność.

— Och, jeżeli pan sobie tego życzy, — zgodził się Krech niechętnie.

Bankier wydobyl z jednej kieszeni cienki notesik, a z drugiej złoty ołówek.

— Jakże się ten niezwykle agent nazywa i jaki jest jego adres?

— Piotr Creighton, New — York, Woolworth Building.

— Dziękuję, panie Krech. A teraz Janeczko, muszę istotnie wrócić do mego biurka. Może znajdziesz wieczorem do nas? Dowidzenia narazie. Panie Krech, czy pan idzie ze mną?

(D. c. n.)

Obecnie już każdy może mieć „ORYGINALNY TELEFUNKEN“

odbiornik 3 lampowy

„TELEFUNKEN 10“

najpopularniejszy odbiornik doby obecnej oraz głośnik Telefunken Typ L 666.

Wyjątkowa niska cena.

Żądacie pokazów u sprzedawców.

TELEFUNKEN

Długoletnie doświadczenie.

Najbardziej nowoczesna konstrukcja.

NASIONA WSZELKIE,

róże, agresty, morele, brzoskwinie oraz rośliny ozdobne w bogatym wyborze

POLECA

Stanisław Przedpełski PŁOCK

Hodowla i Skład Nasion — Szkółki Drzew i Krzewów.

(Cennik wysyłam na żądanie).

OSTRZEŻENIE.

Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu, należy przy kupnie akcentować, wyraźnie żądać oryginalnych proszków z „KOGUTKIEM“ Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. — Zwracajcie uwagę i odrzucajcie UPORCZYWIE polecane naśladownictwa w podobnym do naszego opakowania

WYWIŁE O SWOJE ZURUWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziola“ z marką „Kogut“ są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji, kamieniach żółciowych. — „Szwajcarskie Gorzkie Ziola“ z naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia, działającym przeciwko otyłości Sprzedają apteki i sklepy apteczne

Ke kładna jest dzwignią handlu

GIEŁDA PRACY

Wolne miejsca na dzień 29 stycznia 1929 r. Górników wykwalifikowanych na wyjazd do Belgii — 40.

Pomocy górniczej ze świadectwami na wyjazd do Belgii — 40 Kandydatów do Policji Państwowej na wyjazd — 18.

Kowali wykwalifikowanych — 10. Ślusarzy wykwalifikowanych — 5. Niciarzy do nitowania powietrzem — 4. Agentów handlowych na maszyny — 8. Ślusarzy wykwalifikowanych w miejscu — 2.

Pomocników kowalskich lub kotlarskich — 2.

Hakarz — 1. Piecowy — 1.

Walcownik — 1. Pomocnik kowalski — 1.

Agent handlowy — 1. Służby domowej kobiet — 5.

W ub. dniu Zakłady Pracy zgłosiły 14 wolnych miejsc PUPP skierował do pracy 45 osób.

Kupno i sprzedaż

GRZYBY

prawdziwe ładne po 18.50 a kg. wysyła pocztą i koleją. Kazimierz Brutman. Miechów-Charsznica. 359 WANIEN I NASIADÓWEK

PORTRET

do 6 pocztówek wykonanych artystycznie za 10 zł. w Zakładzie Nowoczesnej Fotografji „STUDJO“ w Sosnowcu, ul. 3-go Maja vis a vis Kociola kolejowego 593-4

TANIA

oryginalna Singer maszyna. Kredensy, biurka, salonik, fotel klubowy poleca Centralny skład mebli, B. Błotniewski, Sosnowiec, ul. 3 Maja 7. 584

PLAC

50 pretów w Sosnowcu sprzedam. Wiadomość tel. 8-22 między godz. 17—18. 633-2

SKLEP RZEZNICZY

do sprzedania z mieszkaniami i całkowitym urządzeniem oraz koń i wóz. Oferty „Kurier Zachodni“ pod Sklep. 634

PLACE

NAD MORZEM przy plaży, lesie, mieście i stacji kolejowej, sprzedaje po 2 tysiące złotych, Makowski — Wejherowo — ul. Klasztorna 10. 636

Posady i race

POTRZEBNY

natychniast pianista lub pianistka do kina w Niwce. Kupię pianino używane w dobrym stanie. Zgłoszenia do Admin. K. Z. pod „Pianino“. 620-5

STARSZA PANNA

inteligentna znająca króć, szyć i haft i obeznana także z pracą biurową potrzebną zaraz. Zgłosić się do magazynu firmy Singer, Sosnowiec 3-go Maja 11. 635-2

Sprzedaż na miejscu i do domu RESTAURACJA, Skład win i delikatesów ST. WILCZYŃSKI

DĄBROWA, ulica 3-go Maja Nr. 5. WINA Z BECZKI NA LITRY.

REKLAMOWE WINA lecznicze i stołowe, koniaki i wódki pierwszorzędnych firm. Świeży transport herbaty. Gwarantowanej dobroci konserwy, własnej fabrykacji marynaty, sery, śledzie, wędliny, grzyby, czekolada, bombonierki.

Sprzedaż na miejscu i do domu

BACZNOŚĆ!

BACZNOŚĆ!

NOWOOTWORZONY

Skład towarów żelaznych

pod firmą

S. RUCIŃSKI

SOSNOWIEC

UL. WARSZAWSKA 6. — TELEFON 7-90

Poleca

Poleca

po CENACH KONKURENCYJNYCH nakrycia stołowe, naczynia kuchenne i domowego użytku, łózka i umywalnie żelazne, okucia meblowe i budowlane, narzędzia rzemieślnicze, oraz wiele innych artykułów w zakresie — branży żelaznej wchodzących. —

NOWY KURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO W INSTYTUCIE OBcych JĘZYKÓW

J. STANISŁAWSKIEGO I H. BERNARDA

Lektorów Uniwersytetu Jagiellońskiego

od 1 lutego.

Wpisy codziennie od g. 6—8. 591-2

Katowice — ul. Mickiewicza 6.

HEMOROIDY

HEMORIN KREWIE

Wypożyczalnia książek Polskiej Macierzy Szkolnej w Sosnowcu

przy ul. Dęblińskiej 11

OTWARTA CODZIENNIE OD godz. 6—8 wiecz.

Bogaty księgozbiór naukowy i beletrystyczny w ilości 8000 dzieł.

Ostanie nowości!

Abonament miesięczny 50 groszy. Kaucja 3 złote zwrotna.

ODMROŻENIE. Maść (z kogutkiem), „Mrozol“ leczy, goi rany, zapobiega odmrażaniu się kończyn Sprzedają apteki, skł apt. 28

POTRZEBNY MAGAZYNIER-EKSPEDJENT Pierwszeństwo mają z odbyłą praktyką w dziale technicznym. Podania pisemne kierować do Administracji pod „A. B.“. 627

MATKI! zauważcie w aptekach i drogeriach higienicznej przysypki dla dzieci „PUDER DZIDZI“ (z Kogutem, utrzymujące ciało dziecka w zdrowiu i czystości. 6382

INTELIGENTNA osoba skromnych wymagań poszukuje miejsc gospodyni u samotnej osoby. Oferty „Kurier Zachodni“ pod „Gospodyni. 569

SAMODZIELNA krawczyni poszukuje szycia po domach tylko na wyjazd. Wiadomość w administracji. 630

POTRZEBNY pracownik fryzjerski od 1 lutego, Będzin, Małachowskiego Nr. 36. B-cia Tyńscy

Lokale

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec, Szpitalna 13 Bijak. 626-2

Możne

BEZINTERESOWNIE!

Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Adresuj: Warszawa. Redakcja „Wiedza Tajemna“ skrzynka pocztowa 571. Załączyć znaczek pocztowy na przesyłkę. 165

CHOROBY

serca, Basedow, astma Sanatorium „Salus“ Dra Kupczyka, Kraków, Szujskiego. 290-30

ZYCIE PŁCIOWE!

Dziesięć cennych pożytecznych książek tylko pięć złotych. 1) Doktor Müller: „Najnowszy lekarz domowy“. 2) Doktor Braun: — „Samogwał mężczyzn — kobiet“. 3) Doktor Gelsen: „Hygiena miodowych miesięcy“. 4) Doktor Surbled: „Sekretne sposoby małżeńskie“. 5) Doktor Korabiewicz: „Choroby weneryczne, uleczalność syfilisu“. Jeszcze pięć innych ciekawych — pożytecznych książek tylko pięć złotych Wysyłamy za gotówkę lub zaliczką pocztową. Na wydatki załączyć jeden złoty 50 gr. (można znaczki pocztowe). Warszawa, Redakcja „Świt“, Nowowiejska 32. Ogłoszenie załączyc do listu. 594-5

KOREKTOR

stroiciel pianin i fortepianów. Sosnowiec, Taberna 66, Ciecchanowski. 631-5

PANNA DORA

fryzjerka, która pracowała w Sosnowcu, obecnie w Katowicach w firmie Marwega, ul. 3-go Maja. 632

PRZEZNACZENIE.

Nadesłaj charakter piśma, zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenia. Również horoskop słynnego medjum Evigny. Nadesłać zł. 2 (można znaczki pocztowe). Warszawa psychografolog Szyllert Szkołnik. Nowowiejska 32. Redakcja „Świt“. 629-5

Zrzucone dokumenty

NOWAK BŁAŻEJ zgubił książeczkę Kossy Chorych Nr. 41624 wydaną przez fabrykę Huleczyńskiego. 630

Cennik ogłoszeń:

Wiersz milimetryowy: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr od wyrazu (najmniej 1 zł.), ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25 proc. droższe, nekrologi do 200 wierszy o 50 proc. taniej. — Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. | Biuro: BĘDZIN, Małachowskiego 7. | ZAWIERCIE, 3-go Maja 27. ADMINISTRACJA: Dęblińska Nr. 1. Telef. Nr. 75. | DĄBROWA, Sobieskiego 8, telef. 1-25. | GRODZIEC, Będzińska.

Wydawca i redaktor naczelny: TADEUSZ OPIOŁA. Druk „Kuriera Zachodniego“ w Sosnowcu, Piłsudskiego 4. Redaktor odpowiedzialny: EDYTA OPIEWSKI